VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Vienybė is the oldest Lithuanian newspaper, established in 1886 by J. J. Paukstis. Published weekly at 412 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Juozas Tysliava, Editor and Publisher. Entered as second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office, Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879. Subscription rates in United States and possessions $4.00 a year, Canada $5.50. Advertising rates on application. Telephone STagg 4-0862.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JUL 1 5

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LXII METAI 29 N. BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1948 M. LIEPOS - JULY 16 KAINA 10 CENTŲ

DABAR

Demokratų sąskrydis
Apie naują statybą
Palestina ir žydai
Tito sugadino biznį

JUOZAS TYSLIAVA

Rašant šiuos žodžius, dar nebuvo žinios, kas demokratų partijos konvencijoje, Philadelphijoje, bus kandidatu į prezidentus.

Tenka manyti, kad per didelio pasirinkimo demokratams nėra.

Eisenhoweriui galutinai atsisakius, demokratai nerado ir jau neras kito tokio, kuris rinkimuose galėtų gauti daugiau balsų, negu Trumanas.

Ar Trumanas gaus daugiau balsų, negu Dewey, tai jau, žinoma, kitas tabakas.

Republikonų sąskrydis toje pačioje salėje, berods, baigėsi su didesne viltimi laimėti rinkimus.

⛵

Praeitą sekmadienį man teko matyti metalinio gyvenamojo namo pavyzdį.

Tai gana gražus, stilingas penkių kambarių namelis, pastatytas iš nerūdijančio plieno.

Namas su visais savo įrengimais, įskaitant aliejaus šildymą, tekaštuoja 8,000 dolerių.

Karstan Builders, Inc., firma, kuri tokius namus pradėjo statyti, jau yra gavusi dešimtis tūkstančių užsakymų.

Bet, svarbiausia, namas pastatomas vienos savaitės laikotarpyje...

⛵

Jau seniai pranašaujama, kad gyvenamus namus bus galima statyti taip, kaip, pavyzdžiui, automobilius.

Namas, kurį man teko matyti, kaip kartas, yra toks, koks, šių dienų technikos dėka, įmanoma įsigyti.

Praėjo tie laikai, kada į namo sienas kraudavo kalnus plytų.

Ir dabar, kai daugelis naujai statomų medinių namų savo išvaizda mažai kuo skiriasi nuo šuns būdos, toki, palyginti, nebrangūs metaliniai namai gali užkariauti statybos rinką.

⛵

Palestinos žemė vėl trešiama žmonių krauju.

Reikia manyti, kad tos keturios paliaubų savaitės padėjo Izraelio valstybei.

Yra žinių, kad Palestinos žydai gavo daug tankų, armotų ir lėktuvų.

Nėra abejonės, kad kasdien į Palestiną plaukia nauji žydų savanorių būriai.

Ir tuo tarpu žydams sekasi. Jie menkiau organizuotus arabus spaudžia visuose frontuose. Jie užima naujus miestus, svarbias strategines vietoves.

Palestinos žydų šūkis: dabar arba niekados!

⛵

Konfliktas tarp Stalino ir Tito rodo, kad tarptautinis komunizmas, kuris tuo tarpu tarnauja Sovietų Rusijos imperializmo reikalams, atsimušė į kietą nacionalizmo uolą.

Sakoma, kad visa eilė Lietuvos komunistų atsikvošėjo tik po to, kai raudonoji armija okupavo jų tėvynę.

Bet Baltijos valstybės, kurias okupavo sovietai, daug kuo skiriasi nuo Balkanų.

Ypač šiuo atveju skirtinga būklė Jugoslavijoje, dėl kurios laisvės ir nepriklausomybės dar su naciais kovojo Tito vadovaujami partizanai.

⛵

Faktas, kad Kominformo centras buvo įsteigtas Jugoslavijos sostinėje, Belgrade, daug ką sako.

Vadinas, tuo būdu Sovietų Rusija norėjo prie savęs stipriau pririšti Jugoslaviją.

Ir tik po to, kai Maskva įsitikino, kad maršalo Tito vadovaujama Jugoslavija yra pasiryžusi eiti **nepriklausomu keliu**, Kominformas išsižiojo ir... išsikraustė į Rumuniją.

Taip, į Rumuniją, kurią Stalinas ruošėsi aneksuoti... Taigi, Tito sugadino Stalinui biznį.

⛵

Penkiolika metų...

Taip, penkiolika metų, kai Lituanica, nugalėjusi Atlanto vandenyną, suglaudė sparnus Soldino miške.

Penkiolika metų, kai Dariaus ir Girėno mirtis pravirkdė lietuvių tautą.

Maždaug, tiek pat laiko, kai New Yorko lietuviai pradėjo rinkti aukas Dariaus ir Girėno paminklui statyti...

Net Dariaus-Girėno Paminklo Fondas, kuris kasmet apie šį pat laiką ruošdavo pikniką didvyrių mirties sukakčiai paminėti, šiemet, lyg tyčia, tylį.

Ko jis laukia?

Kol saulė patekės, rasa akis išės...

BRITAI STIPRINA SAVO JĖGAS BERLYNE IR VAKARŲ VOKIETIJOJ

Iš Londono pranešama, kad jau trečia savaitė, kai britai siunčia naujus kariuomenės dalinius į Vokietiją. Be to, iš tikrų šaltinių patirta, kad vėliausiu laiku britai yra žymiai sustiprinę savo garnizoną Berlyne. Britų kariuomenė į Berlyną siunčiama lėktuvais.

Visa tai daroma, ryšium su sovietų vykdoma Berlyno blokada.

Tomis pačiomis žiniomis, britų kariuomenė į Vokietiją perkeliama iš Palestinos, kuri neseniai baigtą evakuoti.

Dėl Berlyno blokados esama nemažai susirūpinimo ne tik Londone, bet ir Washingtone. Sakoma, kad pirmoji partija Amerikos raketinių lėktuvų, išskridusių į Vokietiją, taip pat siejama su Berlyno krize.

Kitomis žiniomis, Maskva atšaukusi maršalą Solokovski, kuris iki šiol ėjo sovietų okupacinių jėgų Vokietijoje vado pareigas. Manoma, kad maršalo Sokolovskio atšaukimas reiškia Berlyno krizės paaštrėjimą.

Tuo tarpu sovietai dar neatsakė į vakarų sąjungininkų reikalavimą atšaukti Berlyno blokadą.

Tarp Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos aukštųjų pareigūnų eina nuolatiniai pasitarimai. Tik šiomis dienomis į Londoną grįžo JAV ambasadorius Didžiajai Britanijai, Lewis Douglas, kuris buvo nuskridęs į Vokietiją tartis su gen. Clay, Murphy ir kitais Amerikos pareigūnais.

Kadangi į Berlyną sovietai yra uždarę visus kelius, todėl amerikiečių, anglų ir prancūzų lėktuvai visą laiką skraido ten ir atgal. Žodžiu, vakarų sąjungininkai susisiekimą su Berlynu palaiko tik lėktuvais, kuriais ten gabenamas maistas ir kitos būtinos reikmenys.

Nesantaika Balkanuose

Nežiūrint kas valdo Balkanų valstybes, ten niekad ramybės ir santaikos nebuvo.

Šiuo metu tarp Jugoslavijos ir Bulgarijos eina ginčas dėl Makedonijos, kuri yra padalinta tarp šių dviejų valstybių. Jugoslavijos komunistai kaltina Bulgarijos komunistus, kurie esą nori paveržti maršalo Tito valdomos Makedonijos dalį. Tuo tarpu Jugoslavijos makedonų komunistų partijos centras tvirtina, kad Bulgarijos komunistai dar karo metu buvo susitarę su fašistais okupuoti visą Makedoniją...

BUVO SUKILUSI AMERIKOS LAIVO ĮGULA

Liepos 13 d. Amerikos laivyno vadovybė gavo trumpą radijo pranešimą:

"Įgula sukilo. Negalima sukontroliuoti. Tuojau siųskite pagalbą."

Pasirodo, šis radijo pranešimas atėjo iš Amerikos prekybos laivo, Carson, kuris plaukė į Europą ir buvo kažkur apie Azorų salas. Daugiau pranešimų iš to laivo nebuvo gauta. Radijo kontaktas su laivu staiga nutrūko.

Tuo metu kažkur Atlanto viduryje plaukė 13 Amerikos karo laivų, kuriems laivyno vadovybė tuojau įsakė plaukti sukilusio laivo linkui. Mat, karo laivų flotilė plaukė iš Gibraltaro į Guantanamo įlanką, Kuboje.

Rašant šiuos žodžius, dar nebuvo žinios, ar karo laivai pasiekė Carson laivą, kuris sakoma, gabenęs anglis Italijai.

Carson laivo pagalbos šauksmą pirmiausia gavo ispanų radijo stotis, Valencijoje. Tas pranešimas tuojau buvo perduotas į Londoną, ir tik vėliau jis pasiekė Amerikos laivyno vadovybę.

Carsone, kuris yra Liberty laivo tipas, sakoma, esą apie 38 jūrininkai. Kokios priežastys vertė tuos jūrininkus sukilti, nežinia. Rašant šiuos žodžius, JAV pajūrių sargybos veltui bandė atstatyti kontaktą su sukilėlių laivu.

Danai atsisako išduoti baltus

Iš Stockholmo pranešama, kad Sovietų Rusija pakartotinai yra kreipusis į Daniją, reikalaudama išduoti visus jos žinioje esančius Lietuvos, Latvijos ir Estijos tremtinius.

Kaf vėliausiu laiku tarp Danijos valdžios organų ir maršalo Sokolovskio ėjo derybos dėl vokiečių tremtinių repatrijavimo, tai buvo statoma sąlyga, kad kartu su vokiečiais privalo būti išduoti ir baltai.

Danijos užsienio reikalų ministerija praneša, kad sovietų reikalavimas, išduoti baltus, buvo kategoriškai atmestas.

Pyksta puodas, kad katilas juodas...

Tokiais žodžiais "Voice of America" radijas išjuokia Maskvą, kuri kaltina, kad maršalo Tito valdomoje Jugoslavijos komunistų partijoje, esą, trūksta demokratijos. Girdi, tokius kaltinimus Kominformas galėtų lygiai taikyti ir Rusijos komunistų partijai.

Toliau Amerikos radijas komentuoja Maskvos nepasitenkinimą, būtent, kad Jugoslavijos saugumo pareigūnai sekioją Sovietų Rusijos agentus Belgrade. Kurių užsienio valstybių atstovai Maskvoje nėra panašiai sekiojami? — klausia "Voice". Anot "Voice," rusai pyksta už tai, ko jie jugoslavus yra išmokę....

Demokratų partijos pirmininkas, McGrath, konvencijos metu, Philadelphijoje, kalbasi su moterų divizijos direktore India Edwards.

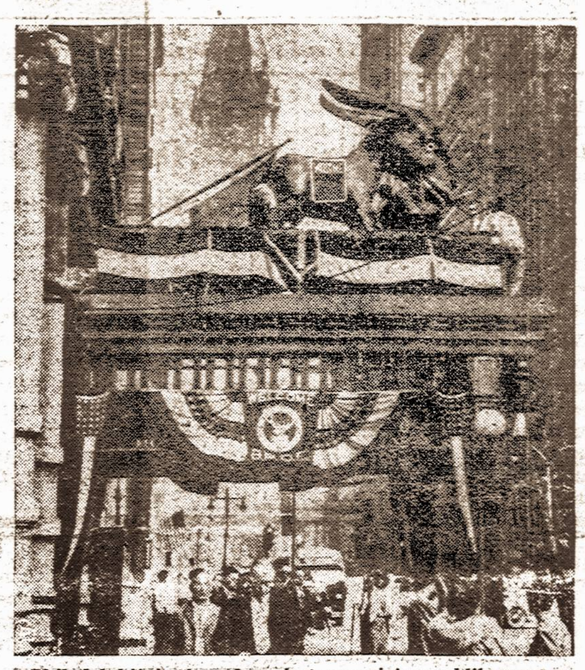

Philadelphijoje, kur dar visai neseniai republikonų partiją, jos konvencijos metu, simbolizavo dramblys, dabar stovi demokratų asilas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS IŠ VISUR

— Sekretorius Marshallas ir Britų ambasadorius Washingtone, Sir Franks, pasirašę sutartį, kuria Amerika oficialiai uždarė Didžiosios Britanijos 31 bilijonų dolerių vertės lend lease sąskaitą ir kitas karo meto obligacijas.

— JAV ambasadorius Čekoslovakijoje, Laurence A. Steinhardt, atskrido iš Prahos į Washingtoną pasitarimui su Valstybės sekretorium Marshallu.

— Columbijos universitetui priėmus Lenkijos valdžios auką Adomo Mickevičiaus lenkų kalbos ir literatūros skyriui steigti, protestui, rezignavo to universiteto profesorius dr. Coleman.

— Maršalas Montgomery, britų imperijos vyriausio štabo viršininkas, lankėsi Vienoje ir kalbėjosi su Austrijos respublikos prezidentu dr. Renner.

— Irako parlamentui siūloma priimti įstatymas, kuriuo zionismas lyginamas anarchizmui, nacizmui, komunizmui ir ateizmui...

— Pirmą kartą istorijoje, šiomis dienomis du Egipto lėktuvai bombardavo Jeruzalės miestą, kur buvo sužeisti keturi vaikai.

— Jugoslavijoje, Zagrebe, prasidėjo 50 asmenų, kaltinamų šnipinėjimu ir teroru, teismas.

— Šiomis dienomis į New Yorką atskrido devyni Vokietijos ir Austrijos mokytojai, gavę Rockefellerio stipendijas studijuoti Amerikoje.

— Eliza Dent, kuriai šią savaitę sukako 105 metai amžiaus, liepos 13 d. Pittsburghe, turėjo linksmą puotą su draugais.

— Grafas Bernadotte, savo 17 puslapių raporte Jungtinėms Tautoms, sako, kad karas arabų valstybėms Palestinoje nebūsiąs naudingas..

— Senatorius Vandenbergas ir jo žmona šiuo metu yra vienoje Grand Rapids ligoninėje, kur patikrinama jų sveikata.

— Jugoslavijos komunistų partijos centras kaltina Bulgarijos komunistus, suokalbiaujančius dėl Makedonijos.

— Italų architektoriai tvirtina, kad garsusis savo palinkimu Pizos bokštas sugriūsiąs po... 400 metų.

— Spaudos atstovai sako, kad Demokratų partijos konvencijai Philadelphijoje trūksta entuziazmo ir, svarbiausia, pasitikėjimo laimėti rinkimus.

— Išskyrus komunistus ir kairiuosius socialistus, Italijos parlamentas priėmė Marshallo planą.

Irgi politika...

Glendale, Kalifornijoje, aną vakarą tūlas pilietis savo namuose, atsisukęs radiją, klausė žinių iš Demokratų partijos konvencijos Philadelphijoje Staiga jis pajuto stiprią vandens srovę pro atvirą langą. Pasirodo, jo kaimynė, apie 64 metų moteris, negalėdama užmigti dėl radijo triukšmo, nutarė atsukti į demokratą vandens švirkšlį. Buvo net policija pašaukta. Bet galų gale demokratas su savo kaimyne susitaikė. Tuo tarpu sušlapinusi demokratą moteriškė tik tiek tepasakė: "Aš esu gera republikonė..."

TERORO PLANAI TEBEVYKDOMI

Lietuvių tautos planingas, sistematingas ir žiaurus naikinimas — sovietams "kasdieninis įvykis", — prasidėjęs 1940 m. birželio 1 5d., kai 1939 m. VIII. 23 ir IX. 28 d. stalininė Rusija, susitariusi su hitlerine Vokietija, sulaužydama jos pasirašytas sutartis, klastingai užpuolė Lietuvą, — tebetęsiamas ir šiandieną, ypatingai intensyviu tempu.

Vos rusam 1944 m. liepos mėn. antru kartu įsibrovus į Lietuvą, pirmosios MVD aukos buvo 1941 m. birželio mėn. sukilimo dalyviai, jų artimieji ir giminės, o taip pat ir tie, kurie buvo numatyti deportuoti pagal NKVD komisaro pav. Serovo 1941. I. 21 d. instrukciją, išplaukiamą iš Maskvos 1939. X. 11 d. įsakymo.

Per keletą mėnesių ligi 1944 m. pabaigos buvo nužudyta ar deportuota apie 37,000 lietuvių. 1945 - 46 m. vasarą kovose su sovietiniais NKVD "istrebiteliais" žuvo apie 20,000 lietuvių, o taip pat mobilizuootų į sovietų kariuomenę ir kariavusių prieš Vokietiją. Kas mėnesį reguliariai areštuojama po 2-3,000 lietuvių, deportuojamų į Rusijos gilumą. Deportacijų ypatingai skaudžiai yra paliesta dvasininkija ir ūkininkija.

Apskritai, antra sovietiškoji okupacija ligi 1947 m. rugsėjo mėn. yra paėmusi iš lietuvių tautos daugiau kaip 200,000 gyventojų aukų. Lietuvos gyventojų potencialas dar daugiau sumažėjo išėmus iš Lietuvos apie 100,000 repatriavusių į Lenkiją.

Minimi skaičiai yra paimti iš VLIKo drauge su kitų baltų tautų atstovais 1947 m. spalių 25 d. įteiktojo memorandumo Jungtinių Tautų Organizacijai, kurios prašyta iškelti Baltijos tautų biologinio naikinimo klausimą, nustatyti būdus bei priemones genocidiškai Rusijos politikai sustabdyti, kad į Rusijos gilumą deportuotieji lietuviai būtų nedelsiant grąžinti ir, kol tai galės būti įvykdyta, pavesti tarptautinėm organizacijom ir institucijom, ginančiom žmogaus teises, paimti juos savo globon.

Tai nėra pirmas kreipimasis teisingumo į tarptautinį organą. Kitom progom kreipta pasaulio dėmesys į Lietuvos gyventojų persekiojimus, suimnėjimus, o taip pat ir įsipareigojimus pagal Atlanto Chartą, ITO Chartą, garantuojančias žmogaus pagrindines laisves.

Lietuvių tauta, kad ir okupanto engiama ir naikinama, veda atkaklią kovą dėl tautos ir žmogaus teisių, sovietinio režimo pamintų. Tie kovotojai dėl laisvės NKVD komisaro Lietuvoje gen. Bartašiūno 1946. II. 15 d. įsakyme vadinami LLA (Lietuvių Laisvės Armijos) "banditais", "lietuviškų vokiškų nacionalistų bandomis", sovietų yra pasmerkti "likviduoti." Tradicinės NKVD priemonės liko nepakitusios ir per pastarąją okupaciją. Bartašiūnas buvo įsakęs "banditų ir buržuaziškai tautinių organizacijų dalyvių, kurie nėra pasidavę NKVDistams, šeimas suimti ir ištremti."

Taip pat įtarti padedą "banditam" ar žiną ir nepranešą apie rezistentus turi būti traktuojami kaip banditai." Esą "didelė banditų dalis savo nusikaltimą prieš tėvynę (atsieit, prieš SS-gą) atgailauja sąžiningu darbu", t. y. deportuoti į Sibirą vergų darbam. Nors NKVD džiūgauja, kad "daugumoje apskričių sutriuškintos beveik visos gaujos ir nelegalios antisovietinės buržuaziškai nacionalistinės organizacijos", "herojiškai raudonajai armijai" ir "liaudies gynėjams" padedant, tačiau Maskvos agentai čia pat pristpažįsta imasi "drastiškų priemonių" jiems išnaikinti — išrauti iš lietuvių tautos narių meilę laisvei, kad pavertus juos klusniais darbo vergais. "Niekas iš asmenų, užmušusių banditų gaujų vadus ar eilinius banditus, trukdančius pasiduoti, nebus traukiamas atsakomybėn"—tvirtina NKVD gen. Bartašiūnas, leisdamas plisti nesukontroliuojamai sauvalei Lietuvos gyventojų atžvilgiu.

Lietuvių tautos rezistencija ir jos šauksmas gelbėti sovietų pavergtą tautą nuo visiško išnaikinimo yra nuskambėjęs per visą pasaulį ir suždinęs ilgesį teisėtumui ir žmoniškumui. (E)

PER KELETĄ DIENŲ VISKAS "AUKŠTYN KOJOMIS" APVIRTO

(Vienybės bendradarbio oro paštu)

Visi Vokietijoj tapo per naktį bėdni, nes su 40 naujų markių, kurie buvo išmokėti Vak. Vokietijos pinigų reformos pasėkoje, maža ką padarysi. Tik kas pastoviai algą ar uždarbį gauna, gali išsiversti. Kiti skursta, nors už pinigą dabar labai daug ko galima gauti. Sunkiausia tiems tautiečiams, kurie ne stovyklose gyvena, nes anksčiau su vienu svaru am. kavos pupelių buvo galima, pavyzdžiui, visiems metams nuomą už kambarį užmokėti, o dabar tam neužtenka svaro nė vienam mėnesiui. Taukai, kava, cigaretės, grynas doleris — tai patys vertingiausios šiuo metu vertybės. Ryšium su reforma įvyko jau saužudybių, nors ir ne mūsų tautiečių tarpe. Tačiau kiek skaudi ta reforma ir būtų, ji išeis į sveikatą. Darbas vėl įgaus savo vertę. Jei prieš reformą dirbantys čia uždirbdavo vos 1 amer. dolerį į mėnesį (skaitant markės tikrąją vertę), tai dabar į mėnesį uždirbs jau per 10 dol. Kaip matote, iki Amerikos lygio dar yra toloka, bet svarbu, kad eina pirmyn, nors pereinamasis laikas gan skaudus.

AR IŠGELBĖS LIETUVIUS BERLYNE?

Sovietų užblokuotame Berlyno "katile" dar iki dabar yra likę mažas skaičius lietuvių, gyvenančių amerikiečių ir britų sektoriuje. Vienam kitam gal dar pavyks išsigelbėti oro keliu ir lėktuvais persikelti į Vakarinę Vokietiją.

TITO SENSACIJOS ATGARSIS

Yra duomenų, kad netikėta Jugoslavijos maršalo Tito atsimetimo nuo Maskvos sensacija šiek tiek atitolins karo grėsmę, tačiau jos toli gražu nepanaikins. 61000 mūsų tautiečių Vak. Vokietijoj dreba dėl galimumo kad greičiausiai iš čia išsikraustyti, nors toli gražu ne visiems šita viltis išsipildys.

Viktoras Girlanda

— Manoma, kad pagal naują priimtąjį Kongreso įstatymą, šiais ir kitais metais iš Europos į Ameriką atvyks apie 25,000 lietuvių tremtinių.

Amerikos Lietuvių Savaitė

LIETUVIAI, AMERIKOS PILIEČIAI!

Kongresas priėmė įstatymą dėl tremtinių imigracijos. Prezidentas jį pasirašė, bet kritikuodamas. Laikraščiuose pasirodo priekaištų ir net pasipiktinimų šituo įstatymu.

Kodėl jis negeras?

Sako, jis diskriminuoja žydus ir net katalikus. Sako, jis neteisingai duoda pirmenybę lietuviams, latviams, estams...

Lietuviai, Amerikos Piliečiai! Mes irgi galime pasakyti savo nuomonę! Net ir tada, kai manome kitaip, negu prezidentas!

Mes galime ir turime pasakyti, kad nesutinkame nei su laikraštinių rėksnių, nei su prezidento kritika šitam įstatymui!

Čia nėra diskriminacijos! Ir nėra neteisybės!

Imigracijos įstatymams negali būti priekaištų dėl diskriminacijos, nes jie neliečia piliečių teisių lygybės. Arba, jei taip, tai imigracijos kvotų paskrstymas būtų didžiausia diskriminacija:

Norvegija ir Lietuva turėjo maž daug vienodą gyventojų skaičių, o kvota: Norvegijos — 2,377. Lietuvos — 386. Prancūzija ir Anglija taip pat turėjo beveik vienodą gyventojų skaičių, o kvota: Prancūzijos — 3,086, Anglijos — 65,721. Vokietija su Austrija gyventojų turėjo vos pusantra tiek, kiek Prancūzija, o kvota 9 kartus didesnė — 27,370.

Ar tai diskriminacija? Ne! Tai tik šio krašto tokia imigracijos politika!

Mes, pavyzdžiui, manome, kad mažos kvotos nustatymas Baltijos kraštams yra tos politikos klaida, nes iš tų kraštų imigrantai yra lygiai geri piliečiai, kaip ir iš kvotomis privilegijuotų kraštų, bet mes skiriame klaidą nuo diskriminacijos.

Štai mūsų nuomonė apie naują įstatymą ir jo kritiką:

1. 40% pirmenybė, kiek ji liečia Baltijos kraštų tremtinius, yra bent dalinis imigracijos politikos klaidos atitaisymas;

2. Tai yra kilnus ir teisingas įvertinimas tų žmonių ypatingai tragiško likimo;

3. Šita pirmenybė yra skiriama visiems iš tų kraštų kilusiems tremtiniams ir netiesa, kad čia yra kokių nepalankių išimčių žydams ar katalikams;

4. Negalint priimti visų, teisinga priimti tuos, kurie ilgiausiai tremtinių vargą vargsta, tai yra, jau nuo 1945 metų yra stovyklose, nekalbant apie jų pergyvenimus anksčiau;

5. Neteisinga įstatymą vadinti antisemitišku vien todėl, kad jame nėra specialių privilegijų tam tikrai grupei iš kur nors vėliau pabėgusių žydų; juk nevadiname imigracijos įstaigų antikrikščioniškomis vien todėl, kad jos per 3 metus nuo karo pabaigos 90% imigracijos vizų išdavė žydams.

6. Netiesa, kad tik žydai yra vieninteliai nukentėję nuo persekiojimų ir **piktas melas**, kad tremtiniai iš Baltijos kraštų yra buvę Hitlerio 5-os kolonos talkininkai.

Lietuviai, Amerikos Piliečiai!

Šis įstatymas liečia ir mūsų gimines, mūsų gimtojo krašto vaiku! Jis nors dalelei jų duoda vilties baigti neužtarnautas kančias. **Kodėl mes turime tylėti, kai kiti neteisybę apie ji skelbia?**

Pasakykime savo nuomonę! Pasakykime ne vien savo tarpe, bet visai šio krašto visuomenei! Visi, kas gali išdėstyti savo mintis raštu angliškai, rašykime straipsnius, pareiškimus, laiškus į didžiuosius ar savo miesto laikraščius ir pasakykime drąsiai, ką galvojame apie šį įstatymą ir neteisingą jo kritiką. Pasakykime aiškiai ir drąsiai tiesą į akis tiems, kurie piktinasi šiuo įstatymu, kad jie pyksta ne už teisingumo įžeidimą, o už monopolinių privilegijų nepripažinimą!

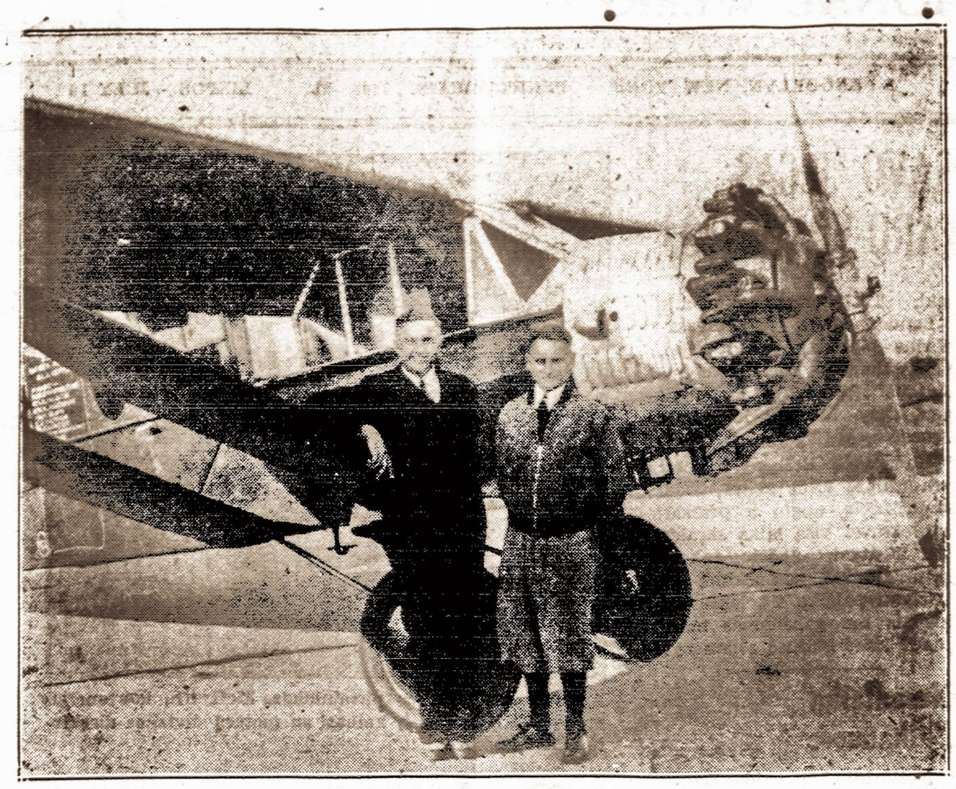

Prieš 15 metų žuvę Darius ir Girėnas prie Lituanikos.

Paremkime tuos, kurie šio krašto vardu padarė kilnų ir teisingą nutarimą — **siųskime padėkos laiškus** senatoriams ir atstovams, balsavusiems už tą įstatymą ir parodykime savo pritarimą bei paramą jiems per spaudą. Jų vardus stengsimės netrukus visiems paskelbti.

Ypatingai mūsų padėkos ir moralinės paramos nusipelnė **gerb. senatorius Champan Revercomb iš West Virginia,** kuris padėjo nepaprastų pastangų, kad šis taip seniai keliamas sumanymas taptų įstatymu, kuris pats aplankė mūsų brolius tremtinių stovyklose, pažino jų gyvenimą, ir nepabijojo vargo nuvykti net į mūsų nelaimingą gimtąjį kraštą ir ten įsitikinti, kodėl mūsų broliai negali į jį grįžti. Visi siųskime jam asmeniškai į Washingtoną pasveikinimo ir padėkos laiškus, skelbdami spaudoje savo pritarimą ir dėkingumą jam!

Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro metinio Seimo, įvykusio New Yorke, š. m. birželio m. 27 dieną, pavedami, mes kreipiamės į Jus, Lietuviai Amerikos Piliečiai, ir kviečiame neatidėliojant pakelti balsą ir pasakyti tiesos žodį taip, kaip pridera laisviems laisvo krašto piliečiams, turintiems drąsos nesutikti, kad tiesa būtų užtemdyta!

Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro Valdyba

116 LIETUVIŲ ATVYKO Į KANADĄ, DEVYNI Į JUNGTINES VALSTYBES

Laivu Marine Marlin liepos 8 d. iš Europos atvyko ir Halifax, Nova Scotia uoste išsėdo 116 lietuvių. Tai daugumoje lietuvių studentai. Jie Kanadoj dirbs miško, namų ruošos ir kitokius darbus.

Tuo patim laivu iki New Yorko atplaukė dar 9 lietuviai: Natkevičienė su dukra ir Jurkūnienė, kurios išvyko į Boston, Mass., pas gimines. Atvyko ir Bernotienė su dukteria.

Tarp į New Yorką atvykusių yra Petras Minkūnas su žmona ir dukteria Dalia ir Laimute. Minkūnas buvo Munchene, Bavarijoj, Amerikiečių Zonos BALF atstovu Vokietijai. Tose pareigose išbuvo per du metu. Kaip Amerikos pilietis, grįžo į savo gimtinę, Cleveland, Ohio, kur apsigyvens pas savo brolį, 6909 Superior Ave.

P. Minkūnas New Yorke pabuvojo pora dieną. Aplankė kai kurias lietuvių įstaigas ir su BALF Pirmininku Kun. J. B. Končium pasikalbėjo BALF ir šalpos bei imigracijos reikalais.

Atvykusiuosius sutiko BALF atstovas Jonas Valaitis.

Braziljoje gimė dvigalvis kūdikis

Brazilijoje, Tamandua vietovėje, gimė kūdikis su dviem galvom, keturiomis rankomis ir keturiomis kojomis, bet normalaus didumo, gyvena ir maitinasi normaliai, kaip ir kiekvienas naujagimis. Apylinkės gyventojai labai nustebę kalba, kad tas apsigimėlis pranašauja greitą karą, ar kitas dar baisesnes nelaimes.

Teisingos pastabos

Kaip man atrodo skilty je V. Rastenis teisingai pastebi, kad daugelis demokratijos garbintojų yra diktatoriai arba diktatūros mėgėjai.

Vienoj iškyloje teko kalbėtis su iš Europos atvykusiais. Vienas atvykėlis, sąmoningas lietuvis, ėmė peikt "demokratus" kaip prievartos mėgėjus. Prieš tai šoko vienas amerikonas, girdi, "vos atvykęs į šią šalį, o jau demokratiją peikia". Įsikišiau ir aš, teigdamas, kad ne visi demokratai kas demokratais save vadina. Juk ir Sov. Rusija, kur laisvės visai nėra, vadinasi demokratiška šalis. Su tuo drąsuolis, "demokratiją" ginęs, sutiko ir nutilo.

Kita teisinga Rastenio pastaba apie lietuvių pavardžių keitimą į "amerikoniškas" kaip tik sutiko su mano mintim. Apie tai turėtų būti kuo dažniausia rašoma ir nurodoma toji žala ne tik pačiam keitėjui, o ypač jo palikuonims. Lietuvišką galūnę s, a, ar e nukirtus, kaip antai: iš Noras padarius Nor, iš Zalpis — Zalp, iš Žimontas—Zimont, ir Bula — Bul, iš Grūžo — Gruz, iš Pempė — Pemp, iš Plungė — Plung, iš Laumė — Laum, pakeistos pavardės nėra nė kiek amerikoniškesnės, negu paliktos su s, a ar ė galūnėmis. Mūsų lietuviškos pavardės, lygiai kaip italų, prancūzų, ar airių irgi gali tapti amerikoniškos... Apie tai irgi dažnai turi būti rašoma. Lašas po lašo ir akmenį prakala.

Kita verta pastaba dėl svetimų žodžių brukimo lietuvių kalbon.

Anis Rūkas.

JŲ DVASINIS PASITENKINIMAS

Iš sovietų importuota bolševikė Lebedeva Anna 1945 m. birželio mėn. 12 d. Veiveriuose visokiais būdais tyčiojosi iš atvežtųjų partizanų lavonų, spardė juos kojomis, spiaudė į kruvinus veidus: šaukdama: "Ką tau davė lietuviškas ženklelis?" Ir puolusi nuplėšė nuo vieno lavono rankovės lietuviškų spalvų vėliavėlę.

Pil. Vladas Jankauskas, gyvenąs Veiveriuose, 1947 m. vasario 5 d. žuvusių partizanų lavonus tąsė už plaukų, spardė ir šlykščiausiais "plačiosios tėvynės" žodžiais koliojo.

Emilija Pipinaitė, gyvenanti kažkur Kanadoje, prašoma atsiliepti šiuo adresu: Mr. A. Zalys, 154 Bradford Street, Brooklyn, N. Y. (30)

IEŠKOMI

VANAGAITĖ, Bronė, iš Mažeikių ap., ištekėjusi,

VARNECKAS, iš Joniškėlio vl., Biržų ap.

VENCKUS, Vaclovas, s. Andriaus, gim. Amerikoje, gyvenęs Lietuvoje, Ukmergės ap.

VENCKUTĖ, Stasė, iš Deltuvos vl., Ukmergės ap.

VINCAITIS, Pranciškus, iš Igliškelio vl., Marijampolės ap.

VOSILIUS, nuo Marijampolės, turi pusbrolį Antaną Bulionį.

ZABELSKAS, Vincas, iš Seinų ap.

ZABIELYTĖ - Alžauskienė, ar **OLŽAUSKIENĖ, Barbora,** iš Zarasų ap., ir vyras Karolis.

ZAGRECKAS, Stasys, iš Pabaiskio parap., Ukmergės ap.

ŽASITAITYTĖ, Elena, gimusi Amerikoje.

ŽEMAITYTĖS, Agota Kutkus ir jos sesuo, iš Plokščių vl., Šakių ap.

ZUIKIENĖ - Buziutė, Marija, iš Simno vl., Alytaus ap. ir vyras Juozas Zuikys.

URBA, Mikas, ir Motiejus,

Ieškomieji arba juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

IEŠKO

Buv. Lietuvos generolo Zenono Gerulaičio, išvežto į Sibirą, žmona E. Gerulaitienė ieško savo giminių nuo Vilkaviškio. Prašoma atsiliepti šiuo adresu: E. Gerulaitienė, Eichstaett, St. Walburg Abtei, Germany, US z.

Genovaitė Palevičiūtė - Slepakovienė, gyvenanti Vokietijoje (Adresas: G. Slepakovienė, (16) Hanau a. M, Lamboystr. 84, DP Camp, 4—31, Germany, US z.) ieško savo brolio Adomo Matulevičiaus, apie 55 metų amžiaus, kilusio iš Gluko kaimo, Varėnos vals., Alytaus apskr., išvykusio į Ameriką prieš apie 25-30 metų.

Adolfas Vaidelis ieško pusseserės ELLA BIRCH (mergautinė pavardė Stanovich - Stankevičiūtė), dabar apie 45 m. amž., jos vyras Carl Birch, sūnus Joseph, gydytojas, apie 32 m. amž., ir duktė Blanchie. Anksčiau gyvenę New Jersey. Pranešti: A. Šimoniui, 238 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. RL 10247 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 348 Palmetto Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

MARIE BELZ

NOTICE is hereby given that License No. C 771 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2413 Pitkin Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

RED TOP BREWING COMPANY

NOTICE is hereby given that License No. EB 77 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 35 Wyckoff Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

DOROTHY LYNCH

NOTICE is hereby given that License No. EB 2350 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 307 Albany Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

CHARLES RATIGAN

NOTICE is hereby given that License No. EB 113 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1825 Emmons Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

NICHOLAS CONTOS

NOTICE is hereby given that License No. EB 809 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 7704 — 18th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

SOPHIE BECKER

NOTICE is hereby given that License No. GB 1916 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 284 Marcy Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NATHAN JOHNSON

NOTICE is hereby given that License No. GB 1190 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4322 — Avenue D, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY GARBE

NOTICE is hereby given that License No. GB 2294 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 874 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ANTHONY CRISCILLO

NOTICE is hereby given that License No. GB 1803 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 694 New Lots Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SALVATORE MANZIONE

NOTICE is hereby given that License No. GB 1987 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1442 — 86th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JAMES BUCALO & JOSEPH MARRONE
dba B & M Grocery Store

NOTICE is hereby given that License No. GB 12867 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 104 Ralph Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MEYER GREEN

NOTICE is hereby given that License No. GB 1324 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 475 Hicks Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MARIA VERGONA

NOTICE is hereby given that License No. EB 6 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 21 Bridge Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ANTHONY LATVAITIS

NOTICE is hereby given that License No. RL 10151 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5701 First Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

PAUL MOSKWIAK
dba Embark Inn

NOTICE is hereby given that License No. C 705 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 230 East 9th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

PASQUALE & NICHOLAS DeMARINIS
dba DeMarinis Bros.

NOTICE is hereby given that License No. EB 714 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 769 Washington Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

HARRY BROUNSTEIN

NOTICE is hereby given that License No. GB 12621 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 193 Court Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LOUIS H. MENENDEZ

FRANK T. ROHM
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
karo veteranas
Liūdesio valandoje sąžiningai patarnauja
434 STRATFORD AVE. BRIDGEPORT, CONN.
Tel. 4—8498

HATCHKISS STREET GARAGE
JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 Rezid. Woodbury 321-3

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT
PAUL VIŠNIAUSKAS
31 Spring Street Tel. 8774

Brook's Tavern
Alus - likeriai - vynas
Geri užkandžiai
504 WASHINGTON BVD.
BALTIMORE, MD.
Tel. LE 9606

Lietuviams gerai žinomas restoranas
CITY LUNCH
J. KAIRIS, Sav.
42 Millbury St.
Worcester, Mass.

HARTFORD AVENUE
RESTAURANT
Andrew Svirinas, sav.
36 HARTFORD AVENUE
Tel. 6639

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

STANLEY TOLIUS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
158 N. Main Street
UNION CITY, CONN.
Tel. Naugatuck 4864

ADAM'S
SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gazolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

WATERBURY, CONNECTICUT

RENKUNS HARDWARE
Viskas kas reikalinga namams ir sodų prižiūrėjimui
CHINA ENAMEL DAŽAI
182 NO. MAIN STREET WATERBURY, CONN.
Tel. 5 1159

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

Waterbury Plumerių ir Geležinių Daiktų Co.
861 BANK STREET
Didžiausias pasirinkimas likerių-vyno-alaus
48 N. LEONARD ST.
M. J. Verbyla ir sūnūs abiejų biznių savininkai

Albert J. Bronsky
Advokatas
LILLEY BLDG. Rooms 809-811
111 W. Main Street
Res. 4-0761 Office 3-1211

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

STOKES
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
694-696 N. Riverside Street
Telefonas 3-7411

WATERBURY HEATING CO.
Šildymo priemonės pataisomos, valomos ir pilnai įtaisomos
34 SPRING STREET
Tel. 4-6478 4-1694

CAPOZZI
Cleaners and Dyers
Raštinė
69 Congress Avenue
Krautuvės
1 Clay Street
75 Congress Avenue
Telefonai: 3-1123, 3-1124

PHILADELPHIA, PA.

NATIONAL PRODUCTS CO.

HARRY A. CAPLEN

Alui pilstyti priemonės. Stiklai barui. Indai.
Šakutės ir šaukštai. Stiklai ir krėslai.

Barų įrengimai.

109-113-115 NORTH 2nd ST.,

DAPŠIS CAFE—LIETUVIŠKA UŽEIGA

Pasirinkimui vynai, likeriai ir alus. Gardus namuose gamintas valgis.

1327 W. SOMERSET STREET

Patogu privažiuoti iš No. Phila. ir Redding St. stočių.

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

SONIA CAFE & RESTAURANT
SOPHIE MICH, sav.
LIKERIAI VYNAS-ALUS
9 S. Seventh Street — Tel. Market 9916

BARTH'S CAFE
BALTRAMIEJUS BURZA, savininkas
3405 N. 2nd Street — Telefonas NE 4-0465

GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
VYNAI - LIKERIAI - ALUS
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

JIM'S TAVERN
ANNA IR JIM WICKIS, sav.
GĖRIMAI IR VALGIAI
Žuvies maistas — mūsų specialybė
2500 S. DEWEY ST., PHILADELPHIA, PA.
Tel. BE 6-2139

MRS. ADAMS CAFE
Alice Valančienė, sav.
PUIKŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
2701 W. THAMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.
Tel. STevenson 2-5625

JOHN STARAHS
RESTORANAS IR BARAS
34 No. 8th Street (kampas Filbert St.)
PHILADELPHIA, PA.

HOUSE OF TWARON
Florijonas Tvaranavičius, sav.
Puikūs gėrimai ir žuvies valgiai
401 W. NORRIS ST. PHILADELPHIA, PA.

AUSURA STUDIJA
LIETUVIS FOTOGRAFAS
Fotografijos vestuvėms ir kitokioms progoms
6917 TORRESDALE AVENUE PHILADELPHIA, PA.
Tel. Mayfair 4-2406

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street — Philadelphia, Pa.

IŠ PRANCŪZIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Pirmieji lietuviai Prancūzijoje atsirado po Lietuvos Lenkijos sukilimų 1831 ir 1863 m. Apie juos ir jų gyvenimą neturima daug žinių. Vėliau Paryžiuje gyveno, studijavo ar dirbo visa eilė žinomų mūsų žmonių, kaip O. L. Milašius, K. Dobkevičius, A. Voldemaras, P. Klimas, E. Galvanauskas, B. K. Balutis, kun. Lipniūnas (nukankintas Stutthofe), Dielininkaitis, Natkevičius etc.

Pirmuoju Lietuvos Valstybės Atstovu po 1914-1918 m. karo buvo O. L. Milašius. Nuo 1925 m. pirmuoju Nepaprastu Lietuvos Pasiuntiniu ir Įgaliotu Ministeriu buvo paskirtas P. Klimas. Šiuo metu Lietuvos Atstovu Prancūzijoje yra Dr. S. Bačkis.

Prieš šį karą lietuviai Prancūzijoje turėjo keletą studentų organizacijų, kurios dirbo kultūrinį ir informacinį darbą. Prancūzijoje aukštuosius mokslus yra išėję daug mūsų žinomų žmonių, kurie yra suvaidinę svarbų vaidmenį Lietuvos valstybiniame, kūrybiniame ir rezistenciniame gyvenime.

Be studentų Prancūzijoje dar buvo apie 1000 lietuvių emigrantų, kurie čion atvyko 1923-27 m.m. Prancūzijos įstaigų verbuojami darbams. Dauguma jų susitelkė Paryžiuje ir netoli Strasburgo apie Villeruptą. Ekonominiai tik retam pavyko geriau įsikurti, tad daugelis grįžo atgal į Lietuvą, o kiti ir dabar tebevargsta.

Be studentų ir darbininkų Prancūzijon a. a. prelato Maciejausko iniciatyva yra atvykę apie šimtas lietuvaičių-vienuolių, kurios gyvena uždaruose vienuolynuose ir lietuvių kolonijai yra veik nežinomos.

1939-45 m. karo metu ir tuoj po karo Prancūzijoje atsirado keletas šimtų naujų lietuvių šio karo tremtinių. Daugumas buvo įsijungę į Prancūzijos išlaisvinimo kovas ar į svetimšalių Legijoną, o kelios dešimt ir savo gyvybes paaukojo.

Šiuo metu Prancūzijoje yra apie 6000 lietuvių pabėgėlių-tremtinių ir apie tiek pat senųjų emigrantų. Oficialiai Lietuvos piliečių Prancūzijoje yra apie 1900. Prieš 1940 m. buvo apie 3000.

Šiuo metu lietuviai Prancūzijoje turi du viešus sambūrius, turinčius juridinio asmens teises — Lietuvių Šalpos Draugija Prancūzijoje, veikiančią visoje Prancūzijoje su centru Paryžiuje, ir Lietuvių Sąjunga Strasburge. Lietuvių Šalpos Draugija Prancūzija š. m. birželio pabaigoje buvo sušaukusi visuotiną susirinkimą, kuriame išrinkta nauja valdyba. Pirmininku p. Bačkienė, vice-pirmininku inžinierius Stankevčius, sekretorium p. J. Matorienė, ižd. J. Masiulis ir Tėvas Kubilius, valdybos narys.

Materialinės ir moralinės globos srityje nuo 1945 m. sausio 3 d. veikia Paryžiuje BALF'o Centro Įgaliotinio Biuras ir nuo 1946 m. sausio 18 d. jam gelbsti BALFo vietos Komitetas, pačių šelpiamųjų renkamas. BALF įgaliotiniu Prancūzijoje yra Dr. S. Bačkis.

Negausus akademinis jaunimas Paryžiuje turi savo sekciją prie L. Š. Dr-jos, o taip pat du studentiškus sambūrius — Katalikų Studentų Būrelį, vadovaujamą adv. P. Vilučio ir "Šviesos" sambūrį, vadovaujamą Dr. Jankevičiaus.

Bendrai Prancūzijos lietuviai gyvena sunkiose materialinėse sąlygose ir yra tik vieno BALF'o šelpiami, už ką Prancūzijos lietuviai visada liks dėkingi BALFui ir visiems lietuviams Amerikoje. Dažnam BALFas padeda išbristi iš didžiausio vargo, nelaimės ar ligos. Dauguma yra pasiryžę bet kuria kaina iš Prancūzijos išvykti į užjūrį — kur saugiau ir duonos daugiau.

M. Kor.

Nulinis meridianas eina per Greenwicho miestą netoli Londono. Čia 1678 m. buvo įsteigta stambi observatorija, kuri dabar dėl nuolatinių Greenwicho rūkų iš ten iškelta.

CASTLE INN
CHARLES J. WASIKONIS, sav.
Salės vestuvėms, bankietams ir priėmimams.
Geras maistas, Brangvyniai ir likeriai.
8506 OLD YORK ROAD — JENKINTOWN, PA
Tel. Oconetz 9058

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street — Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street — Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME

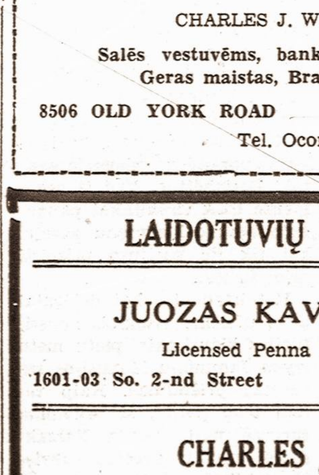

2016 E. ALLEGHENY AVE.,
PHILADELPHIA 34, PA
Tel.: GA 3-1411
✣
Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liūdesio valandą prašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.
FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius

E. J. HARRISON - DIDYSIS LIETUVOS DRAUGAS

Rašo J. PARAUSVYS

Harrisonas atvyko į Kauną kaip tik tuo metu, kai buvo atidengtas POW (Polska Organizacja Wojskowa) arba vadinamų "peovekų" sąmokslas nuversti esamai Lietuvos vyriausybei ir prijungti prie Lenkijos. Tačiau tą naktį (iš 28 į 29-tą rugpiūčio), kai turėjo įvykti coup d'Etat, Lietuvos saugumas užklupo šios slaptosios organizacijos būstinę ir suėmė 117 sąmokslininkų, kiti (jų daugiau kaip 300) pabėgo į lenkų okupuotą Vilniaus kraštą. Taigi, tomis aplinkybėmis, kai dar prie Ministrų kabineto viešai buvo pardavinėjama bolševikiškoji "Proletarskaja Pravda", lenkai rausėsi po statomais Lietuvos valstybės pamatais ir aplamai visur sklido tamsus nerimas, Harrisonas pradėjo savo konsulo pareigas Kaune. Tuomet jis susipažįsta su Smetona ir eile valstybininkų, tarp kurių pažymėtini: M. Šleževičius, A. Voldemaras, A. Stulginskis, Dr. K. Grinius, S. Šilingas, M. Krupavičius (šį pastarąjį jis vėl sutiko pernai Londone), E. Galvanauskas, J. Tūbelis, Dr. D. Zaunius, M. Yčas, A. Merkys, J. Vileišis, P. Klimas ir B. K. Balutis, tada Užs. Reik. Ministerijos Generalinis Sekretorius ir vėliau jo šefas Londone. "Kiekvienas Britų Misijos narys, pažymi Harrisonas, su dėkingumu atsimins p. Balutį dėl jo visas atvejais mums parodyto didelio palankumo bei kurtuazijos, kai mes ne retai turėdavome sunkumų dėl jaunatviškų britų karininkų, kurie, neturėdami reikalingų dokumentų, mėgindavo netaktiškai pereiti Lietuvos sieną. Tomis dienomis mūsų mėgiamiausia susitikimo vieta valgiui, pasakoja Harrisonas, buvo senasis "Metropolio" viešbutos, kur dažnai atsilankydavo ir prof. Voldemaras. Aš jį visuomet atsiminsiu kaip labai įdomų ir sąmojingą pasakotoją ir nuostabų lingvistą, kalbantį apie šešiolika kalbų."

Tame pat laikmetyje Harrisonas turėjo progą iš arti patirti daugelį reikšmingų mūsų valstybės atsikūrimo veiksnių. Šit, 1920 m. gegužės 15 d. jis dalyvavo Steigiamojo Seimo posėdyje, kuriame buvo ratifikuotas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas ir priimtas Lietuvos Laikinosios konstitucijos projektas, ogi, rugsėjo 24 d. jis kartu su Britų diplomatiniu atstovu R. B. Ward (vėliau Gen. Konsulas Kaune) priima ties Britų Pasiuntinybe audrą džiūgaujančią lietuvių masių manifestaciją, t. y. tą dieną, kada Didžioji Britanija pripažino Lietuvą de facto. Sakydami "audrą džiūgaujančią" faktinos padėties neperdedame. Reikia atsiminti (o tai žinaus iš savo asmeninio dalyvavimo toj manifestacijoj ir anų dienų savo užrašų) kokios neviltys slėgė lietuvių visuomenę to pripažinimo išvakarėse. Juk anuomet didžioji mūsų visuomenės dalis nematė jokių ženklų, kad bet kuri parama, nors ir moralė, ateis iš karą laimėjusių valstybių. Tą tamsią rytojaus nežinią gali gerai pavaizduoti ano laikmečio kad ir atsakingoje mūsų spaudoje pasirodžiusis "brutalės logikos" terminas, teisinantis eventualų Lietuvos slinkimą į uniją su Lenkija, arba kad ir sakyto pripažinimo išvakarėse Kauno Miesto Teatre lietuvių visuomenės susirinkimo pesimistinės nuotaikos. Ten teko išgirsti mūsų kalbėtojų, kurie savo žodžiais tiek slystelėjo, kad per tai atsivėrė palaužtos jų dvasios veidas. Jei anuose žodžiuose buvo jaučiamas jų autorių tramdomos sąžinės atdūsiai, tai jau Buridano asilo prigimties prof. Herbačiauskas aiškiai tame susirinkime pasakė, kad "ir Jogailos laikais Lietuva nenorėjo unijos su Lenkija, bet vis dėlto kas tai ją kusė prie jos, aplinkybės ją vertė ir ji tą uniją pasirašė, taip ir dabar esą..." Ir iki gelmių sugniužusia siela tada tą vėlu vakarą, lietuviai skirstėsi iš Kauno Miesto Teatro salės, tylūs ir gąstaujantieji jų šešėliai slinko namuosna. Ir štai, kitą dieną — nelauktas Anglijos pripažinimas! Kaip lengvai ir giliai atsiduso lietuvis, kai ši žinia, tokia didelė kap saulė, jį pasiekė. Todėl nestebėtina, kad Harrisono žodžiais susirinkusių prie Britų Pasiuntinybės minių manifestacijos "enthusiasm ran high and Wing Commander Ward received a tremendous ovation"...

Be to, Harrisonas yra ir Vilniaus bylos liudytojas. 1920 metais rugpiūčio 27 d. bolševikams išėjus iš Vilniaus ir kai Lietuvos vyriausybės įstaigos pradėjo keltis iš Kauno į sostinę, Harrisonas kartu su kitais Britų generalinio konsulato tarnautojais taip pat ten vyksta. Beje, spalio 7 d. pasirašoma Tautų Sąjungos karinės kontrolės komisijos akivaizdoje garsioji Suvalkų sutartis, kuria Lenkija pripažino Vilnių ir jo sritį Lietuvai. Tačiau, jau spalio 9 d. generolas Želigowskis (pernai miręs Anglijoj) smurtu užima Vilnių. Šioj vietoj tenka atžymėti vieną ne visiems žinomą aplinkybę, t. y. Harrisono parodymu "artimai prieš šį įvykį Wing Commander Ward buvo nuskridęs į Varšuvą ir gavo iškilmingą kunigaikščio Sapiegos patikinimą, jog Lenkija neturinti jokių kėslų į Lietuvą." Evakuojantis Lietuvos įstaigoms iš Vilniaus, Harrisonas vienu paskutinių traukinių grįžta į Kauną, veždamasis slaptą anglų vyriausybės šifrą ir kitus konfidencialius dokumentus. Šis jo persikraustymas jam iškrečia Kaune gana "šaltą" staigmeną. "Net dabar, po tiek metų, sako jis, mane nukreičia šiurpas, kai prisimenu pirmą praleistą "Versalio" viešbutyje naktį kurią nakvojau viename kambaryje su tūlu valdininku, su kuriuo per tam tikrą laiką buvo geri mano santykiai, bet kuris vėliau tapęs bolševikų agentu strimgalviais smuko tą naktį nuo Lietuvos saugumo užsienin. Laimė, kad jis nesusigundė jam vertingu mano bagažu! Such is life!

Ligi kiek vėliau, kol grįžo iš Vilniaus p. Ward ir kiti konsulato tarnautojai, Harrisonas vienas tvarkė Britų Konsulato reikalus bei atstovavo Didžiosios Britanijos vyriausybei. Po to, jis oficialiai nuvyksta į okupuotą Vilnių ir vietoje, apklausdamas keletą gyventojų, ištiria visas lenkų smurto aplinkybes. Minėti liūdytojai, Harrisono žodžiais, "visi kaip vienas apgailestavo, kad humaniška ir demokratinė lietuvių administracija buvo išvaryta ir pakeista lenkiškąja." Savo anketos rezultatus Harrisonas pateikė ilga telegrama "The Times", kurio jis buvo tuokart korespondentu.

(bus daugiau)

PHILADELPHIA, PA.

TRAUN'S CAFE
N. E. Cor. 16th and Spring Garden
Phone —
Business LO7-8662, LO7-4967
Residence Cheltenham 2562

Star Grill
JONAS UKNAS, sav.
Vynas - likeriai - alus
608 N. 11th STREET

Leo and Vickie's Cafe
Leo ir Viktorija Kondrotai, sav.
1700 S. Water Street
Tel. Howard 7043

Maloni lietuviška užeiga
VYNAS—LIKERIAI—ALUS
Joseph Kodes, Sav.
2553 North 2nd Street

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel. Howard 0896

Lietuviškas Restoranas
Antanas Zvigaitis, sav.
Likeriai, Vynas ir Alus
5424-26 Woodland Avenue
Tel. Belgrade 6-5113

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Viktoras Mataitis, sav.
ALUS-VYNAS-LIKERIAI
3501 N. 2nd Street
Telefonas NE 4-1275

Antanas Medalis
BARAS - RESTORANAS
Vynai - likeriai - alus
3101 N. 9th STREET

NAUJAI ATIDARYTAS
Restoranas ir Baras
EDVARDAS IR JULĖ BRESLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street
(pusė bloko nuo Frankford ave.)
PHILADELPHIA, PA.
Tel. JEfferson 3-2328

LIETUVIŠKAS
Restoranas ir Baras
VLADAS SVIKLA, sav.
Gėrimai ir užkandžiai
2637 E. ONTARIO STREET

FRANKFORD AV. CAFE
John Baltaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

Lietuviška Užeiga
Antanas Miežis, sav.
2207 North 2nd Street

Lietuviška Užeiga
Juozas Valonis, sav.
5300 Tacony Street

A. KARVELIO UŽEIGA
Likeriai—Vynas—Alus
North East kampas
Frankford ir Girard Avenues

ANTHONY MARTIN
Restauranas ir Baras
3759 North 7th Street

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. RL 10162 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6120 Fourth Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
PATRICK MALONE

NOTICE is hereby given that License No. EB 1732 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 631 — Fifth Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LITTLE NECK REST., INC.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1350 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 321 Graham Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
BENJAMIN & GOLDIE CHOROHST

NOTICE is hereby given that License No. GB 2772 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 377 Flatbush Avenue Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH BLAU & MORRIS ELKIND
dba Slope Delicatessen

NOTICE is hereby given that License No. GB 12281 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 111 Amboy Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MAX NICHOLAS

NOTICE is hereby given that License No. GB 2693 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 254 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HELEN MOLLIN

NOTICE is hereby given that License No. C 195 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1 Lewis Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ABRAHAM BACKINOFF
dba Standard Beer Distributors

NOTICE is hereby given that License No. C 283 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 13 Powers Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
WILLIAM LOMUSCIO
Union Beer Distributor

NOTICE is hereby given that License No. C 167 has been issued to the undersigned to sell beer at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 510-512 Meeker Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HARRY MALAMUD
dba Greenpoint Beer Distributors

Penkiolika metų...

Šį šeštadienį sukanka lygiai penkiolika metų, kai žuvo Darius ir Girėnas — su savo Lituanica bandę pasiekti savo tėvų kraštą Lietuvą.

Nuo 1933 metų liepos 17 dienos, kai Soldino miške sustojo plakusios trys širdys —dvi žmogiškos ir viena plieninė— daug kas pakito šiame margame pasaulyje. Kai Darius su Girėnu, Amerikos lietuvių aukomis įgytu, palyginti, primityviu lėktuvu leidosi skersai Atlanto vandenyno erdves, oro susisiekimo keliai dar nebuvo pakankamai išmėginti. Berods, tada lietuviai buvo šešti iš eilės pasaulio tautų šeimoje, drįsę leistis į tokias tolimas ir pavojingas erdves.

Šiandien, kai oro susisiekimas viršum Atlanto vandenyno yra virtęs paprasta, kasdienine žmonių susisiekimo priemone, mes su ne menku išdidumo jaumu širdyse prisimename savo didvyrius. Mes prisimename Darių ir Girėną, tuos du kilnius ir garbingus Amerikos lietuvių visuomenės sūnus, kurie visos mūsų tautos vardu įnešė nemažą įnašą į bendrą žmonijos pažangą aviacijoje.

Ruošdamiesi skristi į Lietuvą, Darius ir Girėnas bylojo: "Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsesnių žygių."

Kaip kiekvienas didelis žygis, taip ir šis Dariaus-Girėno skridimas į Lietuvą tada turėjo savo draugų ir priešų. Kai kurie Amerikos lietuvių laikraščiai tiesiog bandė tyčiotis. Kiti tai vadino net vadino "gembleryste" bei visuomenės apgaudinėjimu. Bet Darius su Girėnu savo žodį tesėjo — Atlantą perskrido, nors į savo tėvų žemę grįžo... grabuose. Tada, žinoma, vakarykščiai šio didvyriško skridimo priešininkai, jausdami didelę sarmatą, tap pat bandė verkti kartu su visa tauta...

Kai Darius ir Girėnas skrido į Lietuvą, ji buvo laisva ir laiminga. Lituanica buvo tos bendros lietuvių tautos laimės dar didesnio ryžto išraiška. Šiandien, po penkiolikos metų, Dariaus ir Girėno tėvų kraštas, deja, atrodo — nelyginant — anas Soldino miškas, Lituanicai nukritus...

Dariaus ir Girėno didvyriškas pasiaukojimas Lietuvai šiandien mums ypač yra tapęs didelių, ryškiu, ir jokiais turtais neįkainuojamu. Tauta, dėl kurios niekas nesiaukoja, anksčiau ar vėliau esti kitų, drąsesnių tautų nustelbiama. Todėl mes, minėdami savo garbingus, paaukojusius savo gyvybę tautai, vyrus, šiandien itin turėtume atsiminti kilnius Dariaus ir Girėno testamento žodžius:

"...Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygiui..."

YLOS MAIŠE NEPASLĖPSI

Kamertonas — prietaisas, pagal kurį derinami muzikos instrumentai. Jį naudoja chorvedžiai prieš pradedant dainuoti. O bolševikinės spaudos kamertonas tupi Kremliuje. Jam suvirpėjus, raudonieji gaidžiai derina kakarines, o paskui kartu su Maskva ir "didžiausiu žmonijos genijumi — viso pasaulio darbo žmonių mokytoju" koriku Stalinu, pradeda unisonu traukti "Ei uchnem"...

Aną savaitę Stalinas nesuvirškino savo geriausio mokinio draugo Tito iškepto šašlyko. Ir kominformo viduriams Jugoslavijos avino mėsa buvo per kieta...

Penktosios kolonos amerikoniškoji spauda šiuo klausimu tebėra santuri. Daily Worker sakosi, kad jį "kankina gėda dėl to įvykio", o komunistinis Ruskij Golos pataria "su išvadomis neskubėti" ir palaukti Maskvos išaiškinimų, tuo tarpu lietuviškoji komunistinė spauda bijosi išsižioti. Mat, nespėjo priderinti gerklės prie Kremliaus kamertono.

Neabejotina, kad Laisvės komunistai darys taip, kaip lieps batiuška Stalinas. Biznis — lieka bizniu. Netrukus jų laikraštyje pasipils pamazgos ant Jugoslavijos diktatoriaus, kurį jie per kelerius metus kėlė į padanges. Tenka tik truputį palaukti. Ir juo anksčiau tas įvyks, juo daugiau išeis į naudą iki šiol dar nesusipratusiam komunistų laikraščio skaitytojui. Netrukus paaiškės ko verti tų politinių kromelninkų žodžiai.

Reikia priminti, kad dar visai neseniai Laisvė apsiputojusi šlovino Tito valdžią. Ji tvirtino, kad Tito vyriausybė visų Jugoslavijos gyventojų valia, kad to krašto valdžia sudaryta demokratiškiausiais pagrindais, kad pats Tito yra Jugoslavijos genialusis vadas, paskui kurį seka visi gyventojų sluoksniai. Šis komunistų laikraštis buvo išmargintas Tito garbei skirtais straipsniais, pirmuose puslapiuose buvo spausdinami ir gražinami grįžusio iš Jugoslavijos ir savo akimis mačiusio "žydinčią demokratiją" pastoriaus Melišo pranešimai.

Vienaip ar kitaip šį kartą Laisvės bosai nusišutins. Kiekvienas, kurs perskaitys netrukus Laisvėje spausdinsimus Tito adresu "straipsnius" ir kartu prisimins pirmykščius plepalus, pamatys koks ten melagių lizdas.

Petras Smilga

— Tel Avive kalbama, kad kovos tarp Izraelio ir arabų netrukus būsiančios vėl nutrauktos.

Gali privesti prie lovio, bet negali priversti gerti...

SLA SEIMO DIENOS BOSTONE

(Tęsinys)

Rašo V. TYSLIAVIENĖ

Paskutinės dvi dienas SLA seimas lyg ir pradėjo įsisiūbuoti. Delegatų skaičius kaskart retėjo, bet sekančiose keturiose sesijose darbas ėjo intensyviai.

Po Sekr. Viniko ilgo pranešimo, delegatai jau nebepajėgė išklausyti kitų Pild. Tarybos narių raportų. Todėl iždininko K. Gugio, Iždo globėjų Mikužiūtės ir Maceinos, Daktaro kvotėjo S. Biežio ir visų pastoviųjų Komisijų raportai buvo priimti neskaityti. Sekretoriaus pranešime faktinai buvo paliesti visi SLA reikalai, visų Pild. Tarybos narių pareigos, taigi, nebuvo prasmės tą patį vėl kartoti.

Daugiausia prakaito išlieta, svarstant kuopų ir narių pasiūlymus.

Pirmoje eilėje buvo Laukaičio ir Viniko siūlymas "atjungti" iždininko ir sekretoriaus pareigas, kurias, kaip žinoma, praėjusis 1946 m. seimas buvo sujungęs.

Šis klausimas praėjo nuostabiai greitai. Delegatas W. Chase-Čekanauskas pastebėjo, kad Mass. Valst. Apdraudos Dept. statute jis niekur neradęs įstatymo, kuriuo būtų draudžiama sujungt iždininko ir sekretoriaus raštines. Bet kadangi platesnių diskusijų šiuo klausimu nebuvo, tai praėjusio seimo konstitucinis pakeitimas buvo atšauktas, rodos, dviejų trečdalių dauguma. Vienas delegatas juokais įspėjo, kad jeigu, kartais, ateityje pasirodytų, jog Mass. Apdraudos Dept. reikalavimas buvęs neteisingas, tai... "Pildomąją Tarybą už tai reikės pakarti..."

Laukaičio iniciatyva Seimas priėmė keletą naujų konstitucijinių pakeitimų. Vienas iš jų lietė kandidatus į Pild. Tarybą.

Pagal dabartinę tvarką, kaip žinoma, trys daugiausia balsų gavę nariai nominacijose, tampa kandidatais į SLA viršininkus. Bet kuriam iš jų atsisakius, iš eilės kandidatuoją sekantieji daugiausia balsų gavę nariai.

Laukaičio pasiūlymu ir Seimui dar papildžius, nutarta, kad bet kuriam iš pirmųjų trijų kandidatų atsisakius, sekantis kandidatas nominacijose turi gauti ne mažiau 3 nuošimčių visų balsų skaičiaus.

Neoficialiai buvo kalbama, kad praėjusieji rinkimai (kada adv. Olis tik 6 balsais tapo kandidatu į SLA prezidentus), paskatino Laukaitį tokį projektą pasiūlyti. Koks buvo Laukaičio tikslas, ne taip jau svarbu. Ilgainiui pamatysime, kad jo pasiūlymas išeis Susivienijimo gerovei. SLA nariai, kurie pageidauja pakeitimų viršininkų sąstate, turės iš anksto apsispręsti dėl savo kandidato ir gerokai prieš nominacijas jį išreklamuoti. Naujam kandidatui tuo būdu bus suteiktos daug didesnės galimybės laimėti rinkimuose.

Kitas Laukaičio pasiūlymas liečia rezignavusį ar mirusį SLA Centro valdybos narį, kurio vieton, Pild. Tarybai suteikta teisė paskirti kitą asmenį.

Beje, Laukaičio pasiūlymas SLA viršininkus rinkti keturių metų tarnybai, vietoje dabartinių dviejų, buvo griežtai atmestas

Dr. Vinikas taip pat suteikė visą eilę naujų pasiūlymų, kurių dauguma buvo priimti. Jo pasiūlymai daugiausia buvo surišti su valstybės apdraudos departamentų reikalavimais. Dr. Viniko iniciatyva, buvo priimtas pasiūlymas į kai kuriuos apdraudos skyrius, 500 dol. sumai, priimti naujus narius be gydytojo egzaminacijos.

Ligoje pašalpos skyrius, kuris jau keletas metų "serga" deficitu, atidėtas sekančiam seimui. Anot S. Biežio, Ligoje Pašalpos skyrius labai skriaudžiamas, nes "tūli mūsų nariai serga kur kas ilgiau, negu bendros statistikos ir gydytojų aktualūs patyrimai nurodo"... Pildomoji Taryba buvo įgaliota sekančiam seimui paruošti Ligoje pašalpos skyriaus konversijos planą.

Seimui buvo patiekta svarstyti likimą 69 narių, kurie atsisako mokėti asesmentus, ar persikelti į naujus apdraudos skyrius. Ši galvosukį Seimas vėl grąžino Pild. Tarybai, kuri tų narių likimą turės išspręsti sekančių 6 mėn. bėgyje.

Dr. Viniko iniciatyva, Seimas priėmė vieną visiškai naują projektą, t. y. pensiją SLA Centro tarnautojams. Seimo nutarimu, Pildomoji Taryba yra įgaliota steigti "Ištarnavimo Fondą", į kurį **Susivienijimas** mokės nuo vieno iki 2 nuošimčių tarnautojų gaunamos algos už kiekvienus metus. Šio fondo pajamas P. T. dar galės papildyti ir "kitokiais įmokėjimais". Pensija bus mokama 65 m. amžiaus sulaukusiems darbininkams, kurie Susivienijime ištarnavę 10 metų. Ar šis pensijos projektas apima ir Pildomosios Tarybos narius, nebuvo progos išsiaiškinti.

SLA kuopos, kaip ir praėjusiuose seimuose, vėl patiekė visą eilę pasiūlymų, norėdamos kaip nors sumažinti bereikalingas iždininko išlaidas. Įstatų Komisijos patarimu, daugelis tų projektų visiškai nebuvo svarstyti. Iš prezidiumo, bendrai, buvo jaučiamas palinkimas kuopų įnešimus apeiti be diskusijų. Aišku, kad tokiose aplinkybėse, beveik visi kuopų pasiūlymai buvo atmesti.

207 kp. pasiūlymas kuopų finansų sekretoriams skirti atlyginimą nuo surinktų duoklių, nuostabiu būdu praėjo, nežiūrint dr. Viniko ir kitų Pild. Tarybos narių priešinimosi. Ar finansų sekretoriai tikrai gaus Seimo skirtą atlyginimą, vis delto tenka abejoti. Dr. Vinikas ir šiuo atveju gąsdino, kad tokiam nutarimui niekad nepritars "valstybių apdraudos departamentai.' Pastebėtina, kad ši argumentą SLA viršininkai panaudojo beveik kiekvienu atveju, kai tik jie pasijuto prispirti prie sienos..

Ketvirtadenį, kai delegatai buvo užsiėmę visokiais konstitucijos klausimais, pietų metu įvyko Jaunuolių Komisijos suruoštas priėmimas. Kaip vėliau teko patirt, šį priėmimą suruošė pati ponia Namaksienė, kuri ir svečius sukvietė, ir bilietus išplatino, ir programai vadovavo. Tai neparastos energijos moteris. Bet, deja, ir Jaunuolių Komisijos priėmime mažai jaunimo tedalyvavo. Bostono veikėja ir viena iš Seimo rengėjų, p. Galiliuvienė visai teisingai pastebėjo, kad mūsų Susivienijimui jaunimas mažiausiai terūpi ir todėl taip mažai jaunimo teitraukia į savo veiklą.

Tą patį ketvirtadienio vakarą įvyko Tėvynės Mylėtojų Draugijos Seimas, kuriame savo darbais daugiausia pasireiškė Alena Devenienė, W. Chase - Čekanavičius, K. Jurgelionas ir kt. TMD Seimas buvo, palyginti, "skystas."

Birželio 25 d. buvo paskutinė SLA Seimo diena. Mažai kas iš delegatų tikėjosi, kad būtų įmanoma visus reikalus užbaigti. Dar reikėjo išklausyti visų Seime dirbusių komisijų raportus, Pild. Tarybos užtvirtinimas ir prisaikdinimas, Tėvynės redaktoriaus rinkimas ir t.t.

Laiškų ir sveikinimų Komisija, Devenienė, Dargienė, Pi-

(Nukelta į 6 psl.)

KAIP MAN ATRODO

Rašo V. Rastenis

Išpūstas kreditas

Tėvynė paskelbė "Extra pranešimą", kad siuntinių į Europą persiuntimas nuo liepos 6 dienos kaštuoja tik 4 centai svaras vietoj 14, ir kad didelis kreditas dėl to sumažinimo priklauso Amerikos Lietuvių Tarybai ir A. Devenienei.

Deja, su kredito pripažinimu Tėvynė dvigubai persistengė.

Ištikrųjų siuntimo kaina sumažinta **ne iki 4 centų, o tik** 4-ais, t. y. vietoj 14 liko 10 centų.

ALT ar A. Devenienės raštai tam tikroms įstaigoms šiuo reikalu, jeigu buvo parašyti, yra, be abejo, pagirtinas "lietuviško dvylekio" pridėjimas. Bet ypatingo kredito priskyrimas tiems žygiams tik be reikalo primena ant jaučio rago sėdėjusios musės pasididžiavimą: "Ir mes arėme"...

Atiduodami prideramą kreditą visiems, kurie šį reikalą judino, negalime nematyti to, kad organizacijos (ne lietuvių), kurios šiame reikale "jaučio darbą" atliko, iš anksto žinojo, nuo kurio laiko ir koks atpiginimas bus padarytas, ir, matomai, informavo apie tai savo atstovaujamus siuntėjus, nes liepos 6 dieną New Yorko paštuose be jokių ekstra pranešimų buvo paduota beveik dvigubai daugiau siuntinių, nei paskutinėmis dienomis prieš atpiginimą.

Ar tikrai jau atėjo metas?

Šešiolika prieš 22-28 metus buvusių Lietuvos seimų narių skelbia savo pareiškimą, kuriame tarp ko kita sako, kad **jau atėjo metas** VLIKo Vykdomajai Tarybai prezentuotis kaip exilinei Lietuvos vyriausybei ir **pradėti vykdyti** 1922 priimtą konstituciją tokiu būdu, kad VLIKas laikinai būtų laikomas seimu, jo pirmininkas — respublikos prezidentu, o Vykd. Taryba —ministerių kabinetu.

Būtų nepaprastai didelis laimėjimas Lietuvai ir džiaugsmas bei moralinė parama kovojantiems Lietuvoje, jei susidarytų rimta galimybė sukurti exilinę Lietuvos vyriausybę. Bet svarbu, kad tai būtų ištikrųjų vyriausybė — nors ir exilinė, bet ne operetinė.

Metas formaliai sudaryti exilines pavergtų kraštų vyriausybes ateis tada ir tiems, kada ir su kuo didžiųjų kraštų vyriausybės nusistatys pradėti santykiauti, kaip su vyriausybėmis. Kol tos vyriausybės nemano, kad tam jau atėjo metas, tol jis dar ir neatėjo. "Vyriausybė", kuri tik pati save vyriausybe tepripažintų, faktiškai nieko nevaldydama, neturėtų prasmės.

Prancūzai, toki jau, regis, karnavalų mėgėjai, okupacijos metu, tebeturėdami ir priešo dar neužimtų kolonijų ir turėdami didžiųjų sąjunginiukų visišką paramą, vis dėlto sudarė TIK Išlaisvinimo Komitetą (net nevadindami jo vyriausiu!) ir tas komitetas tik į Paryžių sugrįžęs nutarė, kad jau atėjo metas jam pasiskelbti laikine vyriausybe. Tas jų Išlaisvinimo Komitetas pasiekė tikslo ir be vyriausybės iškabos, be ministerių titulų.

Iš ko gi prieš ketvirtį šimtmečio tautos atstovais buvę vyrai sprendžia, kad Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui kaip tik dabar jau atėjo metas nusigrimuoti seimu, prezidentais ir ministeriais?

Reikia tik džiaugtis, kad VLIKas yra įsigijęs Lietuvos išlaisvinimui laisvajame pasaulyje vadovaujančio centro autoritetą ne tik daugumo lietuvių, bet ir tarptautinių institucijų akyse. Šiose aplinkybėse kiekvienam lietuviui susidaro pareiga tą autoritetą palaikyti, net ir turint kurių nors priekaištų jo veikimui ar nepakankamam veikimui. Bet sunku būtų reikalauti paramos tam autoritetui, jei pats VLIKas jo nesaugotų, pasiduodamas pagundoms įsileisti į nerimtus vaidinimus.

Tai, ką keletas kadaise tautos atstovais buvusių asmenų siūlo, ištikrųjų nebūtų nei 1922 metų nei kokios kitos konstitucijos vykdymas, o tai būtų tik pamėgdžiojimas. Konstitucijos numatė seimą visuotiniu piliečių balsavimu išrinktą. Koks gi čia būtų konstitucijos "vykdymo pradėjimas", jei seimu būtų pavadintas slaptai sudarytas ir dar tremtyje performuotas komitetas? **Kaip išlaisvinimo akcijos vadovas, tas komitetas gali būti didžiausias autoritetas,** gal net didesnis ir brangesnis, negu kada nors atrodė seimas ar vyriausybė. Koks reikalas aprengti jį ne jo rūbais ir padaryti iš jo kaž kokią seimą vaizduojančią butaforiją?

Prisiminkime dar kartą prancūzų pavyzdį. Jie net po krašto išlaisvinimo ilgiau kaip metus nesikesino vadinti pilnateisiu seimu organo, sudaryto net iš poros šimtų įvairių partijų atstovų, o laikė tą organą tik patariamuoju susirinkimu, ligi įvyko visame krašte normalūs rinkimai.

Socialistai — išganytojai?

Vyriausias lietuviškų socialdemokratų lyderis parašė ilgą, gražų ir jausmingą laišką Amerikos lietuviams socialdemokratams, kuriame pareiškia, kad Lietuvos viltys glūdi socialistiškoje Europoje.

Pasidairius po Europos parlamentų sąstatus, žinoma, galima pasiginčyti dėl Europos socialistiškumo, jei nepriskaitysime "tikrojo socializmo", veikiančio už geležinės uždangos. Bet, leiskime, tas išganymo vilčių šaltinis įsigalės. Ar lietuviški socialdemokratai tikrai jaučiasi tada galėsią Lietuvai išganymą iš draugų parnešti?

Štai Londone nesenai įvykęs lenkų PPS — socialistų partijos — suvažiavimas pareiškė, kad be Vilniaus negali būti nepriklausomos Lenkijos... Ką mano apie tai lietuviški socialdemokratai?

Ar kartais nebūtų "atėjęs laikas" pasikalbėti su partijos draugais, kad jie peržiūrėtų tokias savo pažiūras?

Mano pastabos

Bolševikai iš pykčio pasiuto, kai Valstybės Departamentas atskleidė slaptuosius bolševikų su naciais pasirašytus dokumentus.

Stalinas, žinoma, sušuko: amerikonai — biaurūs melagiai, ir tuoj pat įsakė atsikirsti. Ir netrukus contra amerikiečių leidiniui buvo išleista brošiūrėlė — Istorijos klastotojai.

Kaip ir tikėtasi iš bolševikų, Stalinas savo ruožtu apšaukė amerikiečius ir britus sukursčius vokiečius kelti karą prieš Sov. Rusiją....

Paliekant visus melus ir suklastojimus nuošaly, Istorijos klastotojuose aiškiai, jau nebeslepiant, išsitariama, kad Lietuvą, Latviją ir Estiją bolševikai buvo priversti tiesiogine prasme okupuoti, kad tuo būdu būtų sudarytas vadinamasis Rytų frontas, atitolinąs vokiečių gresmę Leningradui, Maskvai. O tai, girdi, labai "svarbu" buvę, kai paaiškėję, kad karas su naciais, nežiūrint visokių tarpusavio sutarčių, buvęs neišvengiamas.

Taigi visi tvirtinimai apie liaudies "valią" įsijungti į Sov. Rusiją yra tiktai iš piršto išlaužti.

Įdomu tai, kad Laisvė ir Vilnis dar iki šiol nei vienu žodeliu neištarė apie tai, kaip bolševikai ir naciai slaptais susitarimais yra žaidę Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių likimu.

Liepos 17 d. sukanka lygiai 15 metų, kai žuvo du tautos didvyriai lakūnai Darius ir Girėnas.

Šie du vardai brangūs ir tiesiog legendariniai mūsų tautai. Tauta juos apdainuoja savo dainose ir jų žygis yra šventas. Mes gerbiame Darių ir Girėną, kaip didžiuosius tautos vyrus, savo žygiu ir mirtimi išgarsinusius Lietuvos vardą.

Netekusi Dariaus ir Girėno, tauta paplūdo ašarose ir liūdesyj. Nejemtąją liepos 17 d., kai pasklido nelaimingoji žinia, gedulas apgaubė kraštą: lyg savo sūnų verkė motinos, savo brolių lietuvaitės....

Dariaus ir Girėno vardas ir šiandien mums teikia jėgos, pasiaukojimo tėvynei, ir jų dvasia dar tebeplazdena mūsų partizanuose, kovotojuose, kurie pasilikę Lietuvoje kelia ginklą prieš okupantą.

JUOZAS VALTYS

ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

DAŽNOS ŠEIMOS LIKIMAS "PERGALĖS METAIS"

1945 m. liepos 17 d. Aukšt. Panemunės valsčiuje, Šilėnų kaime pas pil. X atėję ginkluoti enkavedistai padarė kratą. Niekó įtartino neradę, jie norėjo išprievartauti šeimininko dukterį, bet tėvai šoko ginti. Sužvėrėję rusai tėvą įmetė į šulinį, o motiną ir dukterį išprievartavę nušovė.

TAUTINĖ VĖLIAVA — PLĀKIMO VIRVEI SUKTI

Marijampolės apskr. Gudelių valsč. NKVD-istai, vadovaujami leitenanto Germano, 1946 m. vasario 16 d. to pat valsčiaus Budnykų kaime nušovė vieną laisvės kovotoją ir parvežė į Gudelius. Tą dieną buvo Nepriklausomybės šventė, ir viena lietuvė netoli Gudelių slapta ant telefono stulpo iškėlė tautinę Lietuvos tripsalvę vėliavą. Enkavedistai tą veliavą pastebėjo, nupiešė ir iš jos susukę virvę mušė lavoną pasigėrėdami.

SUNKUS DEMOBILIZUOTO MAJORO KELIAS

1947 m. liepos 15 d. pas vieną Kauno miesto gyventoją užėjo apipylęs elgėta ir pasisakė eąs Raud. Armijos demobilizuotas majoras. Paklaustas, kodėl jis taip skurdžiai atrodąs, atsakė: "Kariavau, kiek galėjau, valgiau, kiek pavogiau, medalių negaliu panešti, nes nuo bado kojos linksta, o už tuos medalius nieko negaunu, nes apie kokį nors atlyginimą rašo tik laikraščiai.

PULGIS ANDRIUSIS

Penkių beržų kronika

(LYRINĖ APYSAKA)

(Tęsinys)

**
*

Nuo Raistelio Ant-Takų įkopęs Gojun papirtiškis ilgai gaišta po beržais, išsitraukia tabokinę, prigula ant sausų samanų ir, laiko sparno paliestas, susisvajoja. Net Pupinas bučiautojas vieną kartą čionai, papsėdamas apkrimstą pypkę, išsipasakojo, kad jis nieko kito nenorėtų šiame pasaulyje, kaip miestelyje pasistatyti tokį namuką, kokį turi aptiekorius: su stikliniais gonkeliais, geltonai išdažytą, su gramafono vamzdžiu, iškištu pro atvirą langą į daržėlį. Ir vaikščioti išsikrakmolijęs, su balta panyte po pažastim. Kai juokdamiesi bernai paklausė, iš ko gi tu, senas kelme, išlaikytum tą baltą panytę, Pupinas atsakė: kepčiau riestainius su aguonom!

Čia atsisėdęs per artuves parūkyt, gerasai Poviliukas (jo rėžis ėjo gojaus kampu), žiūrėdamas į vingiuojančius visom pusėm kelius, sumanė važiuot į Ameriką, ieškodamas jam skirtos dalios. Po šešerių metų grįžo su dusuliu, prisidaręs skolų. Nuo ryto iki vakaro ten gaudęs plytas: jeigu nepagausi, tai plyta lekia į galvą arba krūtinę. Taip pasakojo vėl po šešerių metų sėdėdamas prie beržų per artuves geras Poviliukas, kuriam širdis neleisdavo net vištai galvą nukirst ant kaladės.

Petrulė Stasiūčia, tetervinams ulbant, vaikščiodama į Gojų atsinešti sulos, kurią diečkomis lašindavo iš beržų, čionai davė įžadą iki karsto lentos nešioti skaistybės vainiką, idant radasto ir kodilo kvapuose po mirties pakiltų į mėlyną dangų visai taip, kaip Padeksnių bažnyčios lubos su auksinėm žvaigždėm. O tenai, išskėtęs baltas, įkvepintas rankas it jaunasai kunigėlis lauks jos angelas, rodydamas šalia savęs vietą rojuje. Petrulė išlaikė savo žodį ir vieną piktą žiemą, kai niekas nedrįso net rogėmis važiuoti, jinai pėsčia išsirengė bažnyčon. Rado ją iki pažastų nugrimbusią pusnyje, leisgyvę. Gelto, vyto ir, kai ji mirė, ant raukšlėtos vaškinės kaktos jai karste užsegė rūtas, atkapojęs iš po ledo daržėlyje.

Kai, būdavo, šventą dieną jaunimas eina parugėn, tai muzikontai pasuka į Darymėlį prie švento Jono, vengdami Gojaus, nors ir čia kur kas patogiau šokti. Bandė vieną kitą kartą, tačiau penkių beržų papėdėje praskysdavo linksmybė, krupdavo muzikontui pirštai ir daina pabirdavo lyg palaidas smėlis į bulbinę duobę. Ypač dar kad gerokai prieš saulėlydį jau čionai taip klaiku: iš vakarų ir į pietus tamsūs šešėliai užgula parugę. Tiktai rytuose užsidega Aštrakalnio viršūnės, kelintame kaime suliepsnoja pirkelės stiklas. Žinant, kad po trumpos akimirko ir tuos šviesulius prislėgs naktis.

Visi žmogaus darbai išsileidžia erdvėje, nes penkių beržų viršūnėmis šiurena laiko sriautas, tykesnis už nebuitį.

**
*

Jau visa valanda, kaip Stasio Gojuj dirba savo darbą audra. Iš pagojės atjoti arkliai sausame tvarte tik ką nustojo drebėti, o pargintų karvių akyse dar spoksojo siaubas. Kerdžius Biriukas, pamovęs ant šilto koptūro sulytą terbą, atsigulė ant pečiaus, tvirtai žinodamas, kad tą dieną nereikės vėl ginti galvijų, jei jau kartą atsipalaidavo dangaus varsčiai ties penkiais beržais.

Ne juokai gi, koki gvoltą keldamos, iš tenai juodais debesimis išsikraustė varnos ir, pašiaušiom uodegom, susimetė į bulbines duobes ties Skersaraisčiu!

Bėgdamas namo paskui bliaunančias avis, Biriukas jau matė ties verstiniu stulpu vėjo primuštą žvirblį, kurio kojos dar šiltai trukčiojo.

Vištos miegūistai, plonai sukarkčiodamos rinkosi vietas ant tvarto balkių, nors dar ir buvo gera popietė, ir kišo galvas po sparnu.

Ant Kazioko prieklėčio kabalojanti virvė su paristu akmeniu dalgiakočiui pritvirtinti ėmė duslai baladotis į svirno duris, sakytum, išlaidžių naktimis kaimo bernai apmėtytų šlovės netekusią mergą.

Justuko atšlaime ant tvoros pamauta puodynė taip verksmingai sukliko, jog, rodos, suvaitojo visi negyvai gimę kūdikiai, pakasti Sriaudakalnyje, akmenimis atitvertame kapinių kampe po dagiais ir kiečiais.

Portartūro kareivio Jono šimtametė liepa, kurios šaknys buvo palindusios po pirkios pamatais, savo šakomis kaboriavo pasieniais it giltinė kaulėtais pirštais apskambindama savo aukos silpnąsias vietas prieš suduodant mirtiną smūgį.

(Tęsinys)

ŽURNALISTAS VINCAS OŠKINIS IŠVYKO Į "PLAČIĄJĄ TĖVYNĘ"

(Vienybės korespondento Vokietijoje)

Vieną gegužės mėnesio pabaigos ankstyvą rytą, kada visa Schwaebisch Gmuendo stovykla dar miegojo, per platų ir tylų kareivinių rajoną lėtais žingsniais iškeliavo senyvas ir žilas žmogus, paskui save rankiniame vežimėlyje tempdamas labai kuklią savo skudurinę mantelę. Prie vartų budintis policininkas pasakė jam: "Labas rytas." Žmogus kilstelėjo jam savo apšiūrusią skrybėlę ir daugiau nebeatsisuko į ryto prieaušryje tylinčias dideles, dideles kareivines...

Tik sukilę iš ryto sužinojome, kad Vincas Oškinis, žinomas žurnalistas ir ilgametis Lietuvos Ūkininko redaktorius bei taikaus ir gero būdo žmogus šį ankstybą rytą išvyko į tarybinę Lietuvą, prieš tai nič niekam apie tai neatvėręs nė pusės lūpų. Tai sukėlė stovykloje visokių kalbų ir komentarų.

Dar iki dvyliktos valandos pas kaimyną jis lopė savo seną švarką. Jie šnekučiavosi apie emigracines galimybes, tai Oškinis sakė: "Man, tur būt, IRO beirengs tik pereinamąsias kapines." Sugrįžęs į savo kampą, jis ėmėsi dėstyti savo skuduriukus. Kambario kaimynas, miegojęs už užtiestos paklodės, pabudęs paklausė:

— Visai, kur tu taip anksti rengies?

— Į Kauną...,— atsakė.

— O ko?

— Numirti...

Kadangi jis visada buvo linkęs į jumorą, tai pamanė kad ir dabar viskas yra "ant jumoro."

Šiam "žygiui" galėjo susidėti įvairių aplinkybių: Viengungio gyvenimas stovykloje, kuris nė iš kur negauna jokios paramos, ištikrųjų yra panašus į amžinai alkano benamio šuns gyvenimą. O jis dar buvo senas žmogus ir materialinė padėtis buvo gana bloga. O taip pat mūsų stovykla yra piačiai pagarsėjusi savo komitetu, kuris jau metai laiko, nebešaukdamas jokio gyventojų susirinkimo, valdo mums nebeįprastai diktatūriškai ir pasižymi visiška netolerancija kitos srovės žmonėms. Ir Oškinis buvo nuolat varinėjamas ir kilnojamas iš jo kuklaus kampo kareivinių kazemate, nuolat skiriamas darbams, nors turėjo jau 60 metų. Viso šito nebeišlaikė seno žmogaus nervai ir paskutiniu laiku jis buvo likęs labai užsidaręs, tylus ir vienišas. Pažįstamieji jau seniau kalbėjo, kad šis gyvenimas Oškiniui yra smarkiai "kritęs ant nervų." Savaime suprantama, kad sveiko proto žmogus jokiomis aplinkybėmis šitokiam "žygiui" nesiryštų... Tai yra bėgimas nuo nususio vilko ant pikčiausios meškos. Gmuendiškis.

LIETUVIAI RAŠYTOJAI Į AUSTRALIJĄ

Iš Vokietijos lietuvių tremtinių stovyklų neseniai išvyko į tolimąją Australiją gabus rašytojas Vincas Ramonas, kuris ypač išryškino savo gabumus kūrybiniam darbe tremtyje išleistu romanu "Kryžiai."

Į tą patį kraštą taipogi išvyko jaunas, nors dar nespėjęs reikiamai pasireikšti literatūroje, rašytojas Juozas Žukauskas. Pastarasis lietuviškosios kūrybos mylėtojams jau buvo šiek tiek žinomas novelinio žanro kūrybos srity.

LIETUVIŠKOJI DAILĖ KELIASI Į AMERIKĄ

Rašo STEPAS VYKINTAS
(Mūsų kultūros korespondento Vokietijoje)

Daugumas dailininkų, baigę studijas savame krašte, specializavosi Paryžiuje, Romoje, Vienoje, pas garsiausias dailės įžymenybes. Jų daugelis grįžo kaip modernistai, atstovaują įvairiausias modernines sroves: nuo neo-impresionizmo iki primityvizmo. Žymiausias jų bruožas individualizmas: kiekvienas jų susirado savitą veidą ir savitą kelią. Tapyboje iškilo savo spalvų ryškumu, savo kompozicija, kūrybinė jėga Vik. Vizgirda, Valeika, L. Vilimas. Grafikoje savo individualistinėmis linijomis, savo lietuviška dvasia, savo kompozicijos grožiu: V. Petravičius, T. Valius, P. Augius, K. Jonynas ir kt. Skulptūroje savo formų monumentalumu, ekspresine jėga V. Košuba, Marčiulionis. Daug kam modernizmas yra svetimas, tačiau tiems, kurie supranta moderniosios dailės evoliuciją ir XX amž. mokslo bei technikos laimėjimus, yra keista, kad vis dar atsiranda žmonių, kurie norėtų su lazda, o ne su atomine bomba karą vesti ir su XIX amž. sieniniais "abrozėliais' modernius butus puošti." Mes tik galime didžiuotis, kad mūsų jaunoji dailė ne tik neatsiliko nuo bendrųjų Europos kultūros dėsnių, bet dar sukūrė naujus, lietuviškos dvasios pradais paremtus, modernius kūrinius.

Senosios ir jaunosios dailės kova buvo ypač žymi Nepriklausomybės laikais, maždaug 1928 - 40 m. laikotarpyje. Jaunieji dailininkai, susibūrę į Lietuvių Nepriklausomųjų Dailininkų Draugiją ir ARS grupę, paskelbė, kad jie ateina į dailės gyvenimą su naujomis koncepcijomis, naujomis pažiūromis. Jų nebepatenkino nei senasis realizmas, kurio atstovu buvo A. Žmuidzinavičius, nei salioninis akademizmas. Jie negalėjo tilpti senoj dailės rutinoj. Ir ši kova buvo galutinai laimėta 1942-4 m., kada jaunieji pasidarė akademikais, profesoriais, ėmė savo dvasioje ugdyti ir jaunąją kartą. Nors vokiečių okupacijos metai nebuvo palankūs bet kokiai kūrybai, tačiau dailininkas sugebėjo šiuos okupacinius metus labiausiai išnaudoti savo kūrybinei ir organizacinei veikiai. Vilniaus dailės laikotarpis bene liks dailininkams pats maloniausias, nes šiame laikotarpyje pražydo moderniųjų jėgų kūryba. Keletas Vilniaus parodų, kuriose matėme, pačius brandžiuosius V. Vizgirdos, Ad. Valeškos, Just. Vienožinskio, L. Vilimo, T. Valiaus ir k. kūrinius, bus įrašytos į mūsų dailės istoriją, kaip naujosios dailės pažangos atestatas. Be abejo, Vilnius bus buvęs pats didžiausias dailininkų įkvėpėjas, nes, anot pačių dailininkų, kiekviena Vilniaus kertė, kiekvienas užkampis alsuoja meno dvasia.

Šiandien mūsų dailininkai išsibarstė po visą pasaulį. Vieni iš jų kenča Tantalo kančias, ištremti į Rusijos gilumą, kiti kenčia okupuotoje Lietuvoje, negalėdami kurti tai, ką diktuoja jų laisvas kūrybinis instinktas, kiti vargsta, išsimetę po Vakarų Europą, neturėdami materialinių sąlygų kūrybai. Daugelis jau nuėjo į fabrikus, teptuką pakeitė į fizinio darbo įrankius. Tačiau, kur jie bebūtų, visi jie — dailininkai gyvena didžiausiu kūrybiniu troškuliu, didžiausiu tėvynės laisvės ilgesiu, nes jie puikiai žino, kad tik Nepriklausomoj Lietuvoj jų genijus išsiskleis pačiais ryškiausiais kūrybiniais žiedais.

Šių dienų tremties dailės kūrybiniai vaisiai nusikels į JAV. Čia lietuviai turės progos pamatyti mūsų dailininkų veidą. Galimas daiktas, kad daug kam ta dailė ir nepatiks. Bet galimas daiktas, kad ne vienam ji ir ašarą išspaus, nes joje žiūrovas pamatys, kaip kenčia, kaip vargsta lietuvis be laisvos tėvynės, kaip jis svetimoj žemėj yra svetimųjų niekinamas, naikinamas, kaip pabėgėlių klaikūs veidai ir klaikios akys dreba dėl savo tautos, dėl savo vaikų ateities.

Mūsų dailininkų kūrybą geriausiai tesupras, tik tas, kas turi progos dažnai matyti, kaip tie patys dailininkai sunkiai kovojo dėl egzistencijos, dėl darbo sąlygų, kaip jie patys kenčia nepriteklių, neįmanomas gyvenimo sąlygas, jų vaikų alkį, jų šeimų tragizmą, o dar didesnę kančią dėl Lietuvos ateities nežinios. Jie yra tie kovos dėl mūsų kultūros pionieriai, kurie Lietuvos vardą garsina visame pasaulyje. Juk V. K. Jonynas savo pašto ženklais, savo monografija kelia ne tik savo, bet ir Lietuvos vardą. A. Augius savo "Žalčio Pasaka" iškėlė mūsų tautos dvasią ir grafikos kultūros lygį.

Amerikai nėra svetimas modernizmas. Ji pažįsta Europos meno laimėjimus. Todėl manome, kad ir mūsų modernioji dailė bus tinkamai suprasta ir įvertinta. Trokštame, kad mūsų dailė skintų lengvesnį kelią mūsų politiniams tikslams Amerikoje. Tegul Amerika žino, kad mažos tautos savo kūrybiniu pajėgumu atiduoda tinkamą duoklę pasaulio kultūrai. Bet tegul taip pat ji žino, kad tik nepriklausomose valstybėse tegali žydėti savaiminga, laisva kultūra.

(Pabaiga)

— Vengrijos policija areštuoja piliečius, kurie klauso Amerikos radijo.

Poezija

SUGLAUDUSIEMS SPARNUS

(Dariui ir Girėnui atminti)

Kaip drąsūs sakalai iš vakarų padangės,
Jūs ryžotės pasiekt piliakalnius senus...
Ir skridote už tai į savo šalį brangią,
Kol Soldino pušyne suglaudėt sparnus.

Suglausdami sparnus, palikot testamentą,
Ir aš kaip dieviška legendą ją skaitau —
Dabar jo mintys man gilesnės už Atlantą,
Kai savo mielo krašto dūmų nematau.

Jus ilgesys gilus į pilką šiaurę traukė,
Kur ir akmuo prie kelio širdžiai taip brangus,
O margos minios pasitikti jūsų plaukė —
Takais ir vieškeliais per žydinčius laukus.

Kai aš liūdnai žvelgiu iš šių laikų menkystės
Į jūsų žygį skirtą Lietuvai jaunai,
Tai rodos man, kad jam prilygt negali drįsti
Ir baltu sidabru padengtieji kalnai.

Kaip sakalai jūs skridote per vandenyną
Į kvepiančiųjų rūtų lygumas plačias,
Kol tik didvyriška mirtis nenuramino
Gražiosios aisčių žemės ilgesio kančias.

M. Mažeika.

MŪSŲ VASARVIETĖS

Nėra tinkamesnės vietos atostogoms, kaip
MENDERIŲ FARMA
ONA MENDERIENĖ, Šeimininkė
Kas kartą yra buvęs Menderių ūkyje, visada atsimins šią gražią vietą, apsuptą žaliuojančių kalnų vainiku. Bet, svarbiausia, Jūs niekur negausite tokio gero ir gardaus maisto, kaip Menderiuos.
Kambarius patariama rezervuoti iš anksto.
MENDER'S FARM
BOX 51, WHITE SULPHUR SPRINGS, N. Y.
Tel.: Liberty 520 F 12.

ŠIĄ VASARĄ ATOSTOGAS PRALEISKITE
BLUE WATER MANOR

Vasarinis viešbutis ežero pakrantėje, 50 pėdų viršum vandens. Iš terasos žavingas vaizdas į ežerą. Aplinkui gražūs kalnai. Viešbutyje milžiniškas židinys (fireplace) — Grand Cannyon kopija. Visi miegamieji kambariai išeina langais į ežerą. Miške atskiros vilos su privačiomis maudynėmis ir židiniais. Įvairūs sportai—tenisas, dviračiai, valtys, žuvavimas. Nemokamas susisiekimas automobiliu su geležinkeliu. Dėl platesnių žinių ir rezervacijų rašykite:
ALĖ SLIVYNAS, DIAMOND POINT, N. Y.

GREENWAY COTTAGES
VASARVIETĖ
PUIKŪS KAMBARIAI, PRIVAČIOS MAUDYNĖS
netoli Baltimore, Md. ir Washingtono
John Lazdusky, sav.
Route No. 1 — North Side of Police Barracks A
Tel. Waterloo 453 - W - 4

WESTHAMPTON LODGE
KAMBARIAI IR APARTAMENTAI ATOSTOGOMS
Netoli jūros. Nemokamas nuvežimas ir parvežimas į pajūrį.
JONAS TRAGES, Savininkas
POTUNK LANE, WESTHAMPTON, L. I., N. Y.
Tel. Westhampton 1424

THE BLUE BIRD INN
JURGIS ŠLAKIS, savininkas
Puiki vieta piknikams ir išvažiavimams
Plati aplinka automobiliams
Smithtown Blvd and Gibbs Pond Road
LAKE RONKONKOMA, LONG ISLAND, N. Y.
Tel. Ronkonkoma 8584

IDEALIŠKA VASARVIETĖ POILSIUI
HOTEL REGIS
Route 9 — Albany Post Road
RED HOOK, N. Y.
MODERNIŠKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS. NETOLI BAŽNYČIOS, KINO IR EŽERO.
Kainos — $6.00 į dieną
Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — $38.00
pavieniui — $42.00
Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park.
Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite:
Barbara Regis Neuling, Manager
HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

KAI jums įkirės miesto triukšmas ir troškinantis vasaros karštis, atvažiuokite pas mus...
GAIVINANTIS ATLANTO VANDENYNAS
JUMS SUTEIKS NAUJU JĖGŲ IR ĮKVĖPIMO...
NEW PLAZA VIEŠBUTIS
EMILIJA MIKONIENĖ, sav.
Madison & Amherst Ave., Margate City, N. J.

HOTEL LEXINGTON
W. J. KAILIUNAS, sav.
Moderniškas, apsaugotas nuo gaisro viešbutis
Kiekvienas kambarys su privačia maudyne
310 E. GARFIELD AVENUE WILDWOOD, N. J.
Tel. 2-8063

BEACHWOOD HOTEL
TADEUSAS M. DAUGINIS, sav.
Vienas didžiausių Wildwoodo viešbučių prie pajūrio. Visi kambariai turi šiltą ir šaltą vandenį, daugelis su maudynėmis.
PUIKI VERANDA. — NEMOKAMAS PARKINIMAS.
Atidaryta nuo gegužės iki rugsėjo pabaigos.
210 E. MONTGOMERY AVE., WILDWOOD, N. J.
Tel. 2-8907

Redaguoja
V. TYSLIAVIENĖ

Moterų Pasaulis

LEGENDA APIE ĄŽUOLO ŠAKĄ

NELĖS MAZALAITĖS APSAKAITĖ

(Tęsinys)

Jie kenčia su šypsena ir giesme, ir aš negaliu įveikti ten nei bobos, nei piemenio. Tai yra juokinga! Šita saujelė! Ne! —sušunka jis ir dar kartą kerta uodega į aslą — ir dabar uodegos galas nutrūksta. — Aš sušniauksiu šitą saują kaip tabaką! — ir jis taip sušniurkštė nosimi, jog teisėjų barzdos visiškai nulakstė,ir keli mažesni velniai persivertė kūliais.

— Ei! — sušuko jis į visą pragarą, — užteks jums tingiuiauti! Aš jums parodysiu, kaip keliems zuiti aplink vieną nusidėjėlį! Jūsų vienas gali aptarnauti kelis. Likusieji marš į žemę ir neatstokit nuo tos atkakliosios šalies žmonių, neatsitolinkit per amžių amžius, iki bus jie išnaikinti iki paskutinio! — Ir jis taip buvo įniršęs, jog ir pats nusivertė į žemę susirasti sau kokį žmogų — ir prisistojo prie pirmo sutikto.

Tiesą sakant, gal būt, jis ir nebūtų jo pastebėjęs, nes žmogus ėjo atsargiai ir tyliai: ant savo pečių jis nešė brangų daiktą. Kai jis sustodavo pasilsėti, jam atrodė, kad šioje nakties tamsumoje jis jaučia žiburį už savo pečių, ir kai jis žengė, jam rodėsi, jog jį prilaiko geros rankos — taip jis džiaugėsi savo nešuliu. Ir šitą akimirką žandarai sekė jį, ir jie parodė velniui, kaip prie jo prieiti.

— Jis neša knygas, — kalbėjo žandarai. — Kvailys, jis neša pats savo galvą ir tuojau neteks jos. — Ir jie lenkė ji su šautuvais kaip žvėrį į miško tankmę, ir kai žmogus pajuto tai, jį apėmė nusiminimas, ir čia velnias nutvėrė jį už alkūnės:

— Nebėra jokio išsigelbėjimo, — šnibžda jis, — tave sugaus, kankins, išveš, išvarys tavo šeimą, atims ūkį ir atkels ten svetimus — kam tau visa tai žinoti? Kaip tu ištversi?

Žmogus nusiriša odos diržą ir iškėlė ranką užmeta jį už ąžuolo šakos.

— Visiškai teisingai,— šiurena velnias, tarytum medžiai, — tegu jie sau paslima pakaruoklį. Jus vistiek visus iškars — kiek čia jūsų tėra.

— Užtat turiu saugoti save mūsų žemei, — galvoja žmogus, — aš turiu sugrįžti. Kaip aš galėčiau sutepti mūsų šventą medį, — ir jis nulaužia šaką, ant kurios norėjo užkabinti nuodėmę, Jo stipriose rankose lūžinėja tvirta ąžuolo šaka, ir tą minutę, kai ji sugriebia žandarų rankos — jis užsikiša už ančio šakos gabalą.

Niekas neatima jam šito neverto daikto kalėjime nei ištremtyje. Speige ir šaltyje gyvena jis, jo kojos yra prirakintos prie ratų, kuriais jis tempia akmenis, kareiviai neišleidžia jo iš akių, ir jo poilsio laikas yra trumpas ir vargingas. Ir tose valandose jis geležies atlauža skaptuoja ąžuolo šaką. Ne, tai nėra įrankis, kuris tai padaro, tai yra kantrybė ir širdis, ir po ilgo laiko tremtinio rankose yra kryžius. Jis gali tilpti į plaštaką, tačiau žmogus mato jame savo sodybos kryžių ir regi Dievą, esantį danguje, ir kalba Jam:

— Tu ir vėl atpirkai, Viešpatie, mano nuodėmę: aš buvau sutepęs savo tėvynės medį silpnybe, o dabar tu parodei šakoje savo ženklą. Padaryk, kad mano ainiai ir visi mūsų žmonės išliktų budrūs savo krašto sargyboje.

Šitaip meldėsi žmogus, ir į jo rankas tekėjo jėga, ir į širdį ramybė, ir velnias neberado progos prieiti prie jo, ir pavargęs pasitraukė. Jis negalėjo prisikabinti ilgus laikus, kai žmogus atkalėjęs susenęs, bet dvasai stiprus grįžo į savo tėviškę ir namiškius peržegnojo savo kalvarijų kryžiumi. Kaip šeimos narys buvo įvestas jisai į namus ir iš jų nebepasitraukė. Jis keliavo į laisvės karus su jaunais sūnumis ir grįžo su jais ramiais laisvo gyvenimo laikais. Jo akivaizdoje žmonės užmerkdavo akis amžinam poilsiui, ir jo buvo laiminamos visos laimingos namų šventės. Tyliai ir nepastebimai kybojo trobos gale

Dorothy Vredenburgh iš Alabama, Demokratų Nacionalio Komiteto sekretorė yra viena iš veikliausių moterų demokratų konvencijoje, Philadelphijoje.

šita atpirktoji ąžuolo šaka — maža ir kukli, tačiau jos globoje žmonės jautėsi kaip saulės kaitroje po šventu pavėsingu medžiu.

Ir šitaip plaukė laikas, sendindamas jaunuosius ir keisdamas žmones, ir atėjo piktos priešų užplūdimo dienos, ir tada velnias atgavo savo netektas viltis — jis vėl slankiojo apie pasirinktąją šeimą ir laukė. Žmonės kantriai iškentė pirmą raudoną bangą, jie stovėjo prie savo žemės, jie nesibijojo nieko, nes jie laikėsi taip pat tvirtai teisybės, kaip plūgo ir dalgio. Ant savo kaktų jie dėjo tokį pat platų kryžiaus ženklą ir kalbėjo ką galvojo. Štai todėl tėvas, tremtinio sūnus, svetimųjų buvo kalinamas ir neišėjo iš ten gyvas. O sūnus, kuris kitų priešų valdymo metu nesidavė išvežamas iš namų — padėjo savo galvą. — Ir tėvas, ir sūnus praėjo savo pomirtinį kelią nesustoję prie pragaro — šitaip tamsybių karalijai buvo prasidėjęs dar didesnis nusivylimo laikas, nes vėlės, kurios per šiuos persekiojimo metus iš ano krašto pakliūdavo į pragarą, buvo pačios prasčiausios rūšies, jos visai nebuvo laikomos to krašto vaikais. Ir velnias, kuris neatstojo nuo šių narų, griežė dantimis ir jau nutarė pasitraukti, kai sužinojo, jog vėl grįžta jo žemiškieji giminaičiai. Žmonės drebėjo dėl jų sugrįžimo, užtat namų motina liepė pasitraukti vieninteliam išlikusiam sūnui:

— Žemės derlingumą jie gali užmušti keleriems metams, bet jeigu jie turės savo galioje tavo gyvybę — tu neprisikelsi jiems iš jos, ir tavo sielą jie gali sutepti.

Ir kai jis buvo už slenksčio, ji grįžo į vidų, ir paskui pasivijo jį, ir į jo delną įspaudė ąžuolinį kryžių.

— Tu būsi namų šeimininkas, — pasakė ji, — tau priklauso šita šeimos brangenybė. Dabar imk ją, ir ji tave atves atgal.

(Bus daugiau)

KIPRO PETRAUSKO ŽMONA JAU LIETUVOJ

Jau seniau buvom užsiminę, kad artistė Alė Žalinkevičiūtė-Petrauskienė, Kipro Petrausko žmona, yra numačiusi iš Vokietijos vykti į Lietuvą. Dabar gavom žinių, kad Petrauskienė jau Lietuvoje...

Apie jos išvykimą mums rašo viena Petrauskienės kaimynė:

"Vieną rytą nustebino mane ties langu sustojusios dvi mašinos: lengva ir dengtas sunkvežimis, ir po kiek laiko iš kaimynės buto senukai tėveliai išnešė pora ryšulių, o pats politrukas — du čemodanu... Išėjo ir ponia Petrauskienė su **raudona skrybėle,** ilga plunksna papuošta. Įsodino vaikus: dvi mergaites — viena pirmos klasės gimnazistė, o antra — šešerių metų žydaitė, kurią ji nuo lopšio "auginanti ir auklėjanti"...

Man negaila buvo nei jos, nei tos žydaitės, bet Aušros (Petrauskienės dukters) —tikrai. Mergaitė verkė iki isterikos, negalėdama išsiskirti su seneliais, brolio žmona ir jos vaikais... Tik motinos griežtas — Gana! Čia jau galo nebus! —įstūmė mergaitę į mašiną. Vargšė mergaitę, prieš tai iš susikrimtimo verkė ir net ilgą laiką sirgo. Išvažiuojant ir politrukui tikrinant daiktus, jai nebuvo leista paimti nei vieno pašto ženklo, kurių ji turėjo visą rinkinį...

Nežinau, ar galima būtų Petrauskienę kaltinti? Kas jai beliko? Moteris su nužydėjusiu amžiumi, kurios viskas praeity, o ateičiai jokių perspektyvų. Nors Petrauskienė, būdama tremtyje, jautėsi ir tikrai buvo karšta patriotė, tačiau dabar nukeliavusi į Lietuvą, be abejo, turės prisitaikyti prie esamų sąlygų. Ir labai galima, kad Petrauskienė, kaip ir kiti, šmeiš tremtinius, vadindama juos fašistais ir kitokias niekadėjais... Ką gi darysi, toks jau šiandieninis pasaulis."

KAIP MIRŠTA LIETUVAITĖS

1946 m. birželio 7 d. jungtinės NKVD jėgos, siautėdamos Kauno, Šakių ir Marijampolės apskrityse, Pagraižvio miške, Šilavoto valsč., užklupo būrelį kovotojų ir nelygiose kautynėse juos iššudė. Parvežė į Šilavotą paguldė viešai gatvėje ir, nuogai išrengę, visokiais būdais tyčiojosi. Ypač žiauriai ir gyvuliškai tyčiojosi iš kovotojų padalinio sanitarės Laimutės, kurią nuogą guldė ant kitų lavonų ir rėkavo, ją vadindami "banditiška blede"... Iš Šilavoto jau dvokiančius lavonus nuvežė į Prienus, kur, vėl, šumetę gatvėn, niekino, o po to suvertė priemiesty į sąšlavų duobes.

KAROLĖ POŽERAITĖ IŠVYKO Į BRAZILIJĄ

Diena iš dienos Vokietijoje esančios lietuvių tremtinių stovyklos po truputį vis tuštėja ir jų gyventojai išsibarsto po platųjį pasaulį. Emigruoja iš jų darbininkai, emigruoja ūkininkai, emigruoja ir intelektualai, kurie vyksta svetur ieškoti antrosios, nors laikinos, tėvynės.

Ligi šiol gyvenusi Eichstaetto lietuvių stovykloje rašytoja Karolė Požeraitė taipogi paliko Europos krantus ir išvyko naujo gyvenimo kurti į karštoką Brazilijos žemę.

Pat Withington iš Cambridge, Mass., kuri laimėjo tipiškiausios amerikietės konkursą.

Brazilijoj jau keturiolika metų gyvena rašytojos brolis, kuris paskutiniuosius ketverius metus ten verčiasi kaip biznierius. Jis parsikvietė pas save iš tremties ir seserį Karolę.

Pažymėtina, kad rašytoja Karolė Požeraitė neleido ir tremtyje veltui laiko. Per tuos ilgus ir pilnus Tėvynės nostalgijos ketverius metus ji parašė romaną, kurį užvardino "Liktūnas." Romanas atiduotas spausdinti. Jo leidėju yra Br. Šulaičių knygų leidykla "Sudavija" Augsburge. Paskutiniu laiku rašytoja jau taisė leidyklos prisiųstą korektūrą ir romanas greitai išvys dienos šviesą. Deja, pati rašytoja tuo metu jau bus Brazijoj.

Šio romano ištraukinių fragmentų jau esame matę tremties lietuviškoj spaudoj. Reikia pripažinti, kad skaitytojai tas ištraukas vertino kaip rimtos ir patraukliosios kūrybos medžiagą.

Linkėtina jaunai rašytojai nenuleisti rankų begyvenant ir tolimoj Brazilijoj. **Pr. A.**

Norint turėti naturaliai blizgančius plaukus, kasdieninis šukavimas šepečiu yra būtina.

SLA SEIMO DIENOS BOSTONE

(Atkelta iš 4 psl.)

variūnienė ir Gribienė, pasikeisdamos, skaitė Seimui atsiųstus sveikinimus. Bet galų gale ir jos, dėl laiko stokos, buvo priverstos laiškus trumpinti ir suminėti tik sveikinusiųjų vardus.

Su sveikinimais Seimas turėjo bėdos nuo pat pirmos dienos, ir be jokio noro "įžeidė" kai kuriuos svečius, specialiai atvykusius Seimą pasveikinti. Jų tarpe buvo VLIK'o atstovas dr. Padalskis, BALF'o įgaliotinis J. Valaitis ir dr. Pajaujis, kuris, berods, norėjo kalbėti "pogrindžio" vardu... Dėl ilgai užsitęsusios atidarymo programos, šių nepaprastų svečių Seimui neteko išgirsti. Jie, žinoma, jautėsi įžeisti. Be abejo jautėsi nuskriausti ir tie, kurie Seimą sveikino laiškais, bet kurių gražius ir nuoširdžius linkėjimus taip pat nebuvo laiko ištisai perskaityti. Norint išklausyti visus kalbėtojus ir sveikinimus, SLA seimą be abejo būtų reikėję pratęsti bent dviem dienom.

SLA viršininkus Seimas užtvirtino vienbalsiai, o buvęs SLA prezidentas S. Gegužis buvo pakviestas visus kartu prisaikdinti.

Komisijų Komisija, Balčikonis, Kamarauskas ir Pivarūnas, į pastoviąsias SLA komisijas rekomendavo šiuos delegatus:

Kontrolės — Geguži, Bučinską ir Trečioką (iš Conn.).

Apšvietos — dr. Grigaitį, Vaidylą ir Tysliavienę.

Įstatų — adv. Vėrbalį, dr. Montvidą ir Vitaitį.

Skundų ir Apeliacijų— adv. Kalinauską, Mockų ir Bakaną.

Labdarybės — dr. Viniką, Katkevičienę ir Gribienę.

Sveikatos — dr. Pilką, dr. Zalatorių ir Ratkų.

Jaunuolių — dr. Rutt, Namaksienę, Keslerienę, Pivarūnienę ir Devenienę.

Tautiškų centų komisija, Devenienė, dr. Zalatorius ir Vitaitis, aukų skirstymą rekomendavo palikti Pild. Tarybos nuožiūrai.

Rezoliucijų komisijos nariai Grigaitis, Vaidyla ir adv. Virbalis, paruošė tris rezoliucijas, kurios vienbalsiai priimtos.

Tėvynės redaktoriaus rinkimas buvo vienas iš nemaloniausių Seimo įspūdžių. Delegatams jau buvo staigmena Apšvietos komisijos siūlomi kandidatai, kurių tik vienas yra dirbęs laikraštiniame darbe, kaip linotipininkas. Bet dar blogiau pasielgė prezidiumas, nesuteikdamas jokios teisės delegatams pasireikšti dėl kandidatų.

Apšvietos komisija kandidatais į redaktorius perstatė M. Vasil, J. Arlauską ir J. Valucką, neseniai atvykusį iš Vokietijos.

Arlauskas viešai paprašė delegatų už jį nebalsuoti. Tokiu pareiškimu Arlauskas, aišku, iš kandidatų "atsistatydino", bet prezidiumas, bijodamas, kad, kartais, delegatai nepasiūlytų kitą kandidatą, tuojau paskelbė balsavimus. Redaktorium buvo išrinktas M. Vasil — 72 balsais. Arlauskas gavo 4 balsus, Valuckas— 29. Kai kurie delegatai, reikšdami savo protestą prezidiumui, atsisakė balsuoti.

Seimas nepaskyrė jokio atlyginimo Konversijos Komisijai, bet už tai dr. Vinikui buvo pakelta alga iki 100 dol. į savaitę. Šiuo reikalu pasidarbavo S. Gegužis.

Algos buvo pakeltos Tėvynės redaktoriui, kuriam vietoj 50 dol. bus mokama 75, ir S. Vitaičiui. Pildomoji Taryba, be to, buvo įgaliota algas pakelti visiems Centre dirbantiems tarnautojams.

Sekantį SLA Seimą buvo siūloma šaukti Chicagoje, Detroite, Newarke, Wilkes Barre, Baltimore ir kt. Laimėjo Baltimore, Md., kurioje gyvena dabartinis SLA prezidentas W. F. Laukaitis.

Baltimorėje, berods, seimo nėra buvę nuo 1928 m., kada pradėjo bręsti skilimas su bolševikais.

Prieš išsiskirstant, vienos minutės tyla buvo pagerbti mirusieji SLA nariai. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, prez. Laukaitis paskelbė 45-tąjį Seimą baigusiu savo darbus.

DIDVYRIŠKOJI LIETUVOS MOTERIS

Bolševikinės Lietuvos konstitucijoj sakoma: "Moteriai suteikiamos lygios teisės su vyrais." Visai teisingai — lygios teisės

Ji turi tiek pat darbo nudirbti, kaip vyrai. Ji lygiai su vyrais imama į kalėjimą. Ji dažnai jau talpinama į tą pačią kamerą su vyrais. Jai lygiai taip pat šriubuojama į tuos pačius kankinimo įrankius. Tik kai išsigimę NKVD tardytojai su vyrais rečiau atatinkamai pasielgia, tai areštuotoji lietuvė moteris dar vienos specialios privilegijos susilaukia: ji dažniau būna tardytojų ir kankintojų išprievartaujama (jei tik nepersena ir kiek gražesnė...) Lietuvė moteris lygiai taip pat, kaip vyrai, tremiama į Sibirą arba Kazakstaną. Tremiama su mažais kūdikiais, kuriems tuo atžvilgiu dabar irgi suteiktos lygios teisės su vyrais. Jai lygiai taip pat taikoma dėsnis: "Kas nedirba, tas nevalgo."

Bet lietuvė moteris, tautos naikinimo akivaizdoje, įsigijo sau ir kitas lygias teises su vyrais. Tik šioje kitoje srityje, jau be stalininės konstitucijos malonės, ji prisiėmė sau lygią teisę su vyrais dalyvauti pasipriešinimo kovoje su okupantais. Ją randame šalia vylia vyro kovinėse gretose. Kartais ją matome net prie kulkosvaidžio. Daug dažniau kaip pantais. Ją randame šalia savo vyro kovinėse gretose. Kargytoją miško tankmėje ar atokesnėje daržinėje ant šiaudų kupetos, gailestingąją seserį ne vien profesine, bet ir tiesiogine tų žodžių prasme, žinių teikėją, ryšininkę, išalkusio partizano maitintoją, jo suplyšusio drabužio lopytoją, žuvusių ir nebegalinčių legaliai gyventi kovotojų šeimų globėją, paguodėją. Visur ją matome, visur sutinkame, visur jaučiame tos mūsų istorinės ir legendarinės moters — Birutės, Gražinos, Pajautos dvasią ir širdį. Visur — aktyvioje, ir ypač pasyvioje rezistencijoje, sodžiuose ir miestuose.

Taip, ir šias teises, lygias su vyrais turi dabar lietuvė moteris.

CRANLYN BEAUTY SALON

IEVA BAJORIENĖ, *vedėja*

Jeigu norite gražiai ir elegantiškai šukuoti plaukus, aplankykite Ievos Bajorienės grožio salioną. Išbandykite jos priežiūroje teikiamas *PERMANENT WAVE.*

Pasiteiraukite ir apie naują naturalų metodą suplonėti. "Gyroducing" pagalba Jūs galite turėti gražią ir grakščią figurą. Išbandykite.

Telefonai:
Main 4-3900
Main 4-2342,

60 Henry Street, kampas Cranberry
BROOKLYN, N. Y.

JŪS VISUOMET ESATE LAUKIAMAS ŠIAME DRAUGIŠKAME TAUPOMAJAME BANKE

* Nuošimtį teikiančios taupymo sąskaitos, nuo $5. iki $7,500.
* "Christmas Club" sąskaitos
* Nebrangiai kainuojanti apdrauda
* Pirmojo morgičiaus paskolos
* JAV Taupymo bondsai ir ženklai
* Keleivių čekiai (Travelers Cheques)
* Sąskaitos per paštą

THE Kings County SAVINGS BANK

Įsteig. ta 1860
135 Broadway, prie Bedford Avenu
Brooklyn, N. Y.
Atdara pirmadieniais iki 7 val. vak.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

SEA GULL SHIPPING CO.

PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ SIUNČIA MAISTO IR DRABUŽIŲ PAKIETUS Į EUROPĄ

Bendrovė turi gatavus maisto pakietus, kuriuos galima užsakyti paštu iš visos USA ir Kanados.

Gatavi pakietai susideda iš geriausių ir reikalingiausių produktų. Pakietai iš New Yorko uosto išeina 2 kart savaitėje. Bendrovė siunčia pakieto gavėjui "air-mail" pranešimą. Jei gavėjas nesurandamas, sumokėti pinigai grąžinami.

PAKIETAS NO. 1 — 11 SV. — $ 7.00
PAKIETAS NO. 2 — 21 SV. — $10.00
PAKIETAS NO. 3 — 11 SV. — $ 5.50

Siųskite pakietus savo giminėms ir DP tik per

SEA GULL SHIPPING CO.
560 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

S. BURROUGHS

TARZANAS GRĮŽTA IŠ DŽIUNGLIŲ

(Tęsinys)

Tarzanas paleido Rokovą ir šis, kartu su savo bičiuliu, tuojau išsinešdino iš kambario. Tik duryse Rokovas teatsigręžė į Tarzaną sakydamas:

— Tamsta ne kartą gailėsies įsikišęs į svetimus reikalus.

Tarzanas tik nusijuokė ir, nusilenkęs, padavė grapui savo vizitinę.

Grapas perskaitė: **P. Žanas K. Tarzanas.**

— P. Tarzane, — tarė grapas: — tamsta iš tikrųjų gailėsies man padėjęs, nes, tiesą sakant, užsitraukei neapykantą dviejų įžymiausių niekšų visoje Europoje. Venk jų tamsta, kiek galėdamas.

— Brangusis grape, — ramiai šypsodamas atsakė Tarzanas! — man yra tekę pažinti baisesnių priešų, o tačiau tebesu gyvas ir sveikas. Manau, kad ir šiuo du negalės man nieko pikta padaryti.

— Turėsime vilties, ponuli. Tačiau nepakenks, jei tamsta būsi atsargus ir atsiminsi, jog nuo šios dienos turi dar vieną priešą, kuris nieko neužmiršta, niekam neatleidžia, o jo užnuodytame pykčiu prote nuolat gimsta naujų žiaurumų planai prieš tuos, kurie bent kiek jam pakenkė arba kaip kitaip jį įžeidė. Kipšas — tiktai malonus juokdarys, palyginus su Mykolu Rokovu.

Tą patį vakarą savo kambaryje Tarzanas rado ant grindų rašteli, kuris, matyti, buvo pakištas po durų.

Tarzanas perskaitė:

"P. Tarzane! Tikras esu, jog tamsta nesupranti, kaip skaudžiai mane įžeidei, šiaip nebūtumei to padaręs. Aš linkęs esu tikėti, jog tamsta padarei tatai nesuprasdamas ir nenorėdamas įžeisti. Tad mielai sutiksiu tamstos atsiprašomas ir, jei prižadėsi daugiau nebesikišti į svetimus reikalus, laikysiu dalyką baigtu. Priešingai... tačiau tikras esu, jog tamsta manę suprasi ir pasirinksi mano patarimą."

Pikta šypsena perbėgo Tarzano veidu, bet jis tuojau metė galvojęs apie šios dienos įvykius ir atsigulė.

Gretimoje kajutėje grapienė de Kud kalbėjo su savo vyru:

— Kodėl tu šiandien toks nelinksmas, mielas Raule? Sėdi visą vakarą toks susirūpinęs. Kas tau yra?

—Aliute, juk šitame laive kartu su mumis važiuoja Mykola. Tu nežinai?

— Mykola! — šūktelėjo grapienė. — Tai negalimas daiktas, Raule, ar tai tiesa? Juk Mykola Vokietijoje kalėjime.

— Aš pats ligi šiol taip maniau. Bet šiandien pats savo akimis mačiau jį ir kitą niekšą— jo bičiulį Paulovą. Aliute, aš nebeiškęsiu daugiau persekiojamas. Nė tavo prašomas nebegaliu daugiau tylėti. Anksčiau ar vėliau aš jį paduosiu valdžiai. Jau beveik pasiryžęs esu papasakoti visa kapitonui, kol dar nepriplaukėme kranto. Prancūzų laive man visai lengva tatai padaryti.

— Oi ne, Raule! — taip sušukus grapienė puolė prieš vyrą ant kelių, kuris tuo tarpu sėdėjo sofoje nuleidęs galvą. — Nedaryk šito. Atsimink, jog man pažadėjai taip nedaryti. Nedarysi? Sakyk — nedarysi? Tad nė negąsdink manęs, Raule.

Grapas de Kud paėmė patį už rankos ir kurį laiką žiūrėjo jai į išblyškusį, neramų veidą, lyg norėdamas įskaityti, kodėl taip gina šitą žmogų.

— Tebūnie taip, kaip tu nori, — pagaliau ištarė grapas. — Tik vieno dalyko aš nesuprantu, — juk nebeturi šitas žmogus jokios teisės reikalauti tavo ištikimumo, meilės arba gerbimo. Visą laiką jis grasė tavo ir tavo vyro gyvybei ir garbei. Bet turėkime vilties, jog tu niekuomet nesigailėsi jį užtarus.

— Aš manau, — staiga nutraukė grapienė vyro kalbą: — jog nekenčiu jo ne mažiau kaip tu, bet... kraujas juk tirštesnis už vandenį...

(Bus daugiau)

SENOVĖS EGYPTIEČIŲ IEROGLIFAI

Egypto ieroglifai egyptiškai vadinami Nutr-medžu, tai yra, dievo žodžiai.. Visi tie ženklai yra paimti iš gyvenimo, ir kiekvienas jų yra kurio nors daikto vaizdas, ar žmogaus paveikslas, ar žvėries, paukščio, vabzdžio ir pan. Tuo būdu tuose ženkluose atsispindi visas egyptiečių gyvenimas, jų gamta, religija, papročiai, namų apyvoka ir t.t.

Ieroglifuose, pav., yra charakteringa poza, reiškianti sąvoką garbinti: tai žmogus į priekį pakeltomis rankomis, sąvoka šokti — žmogus su pakelta viena koja ir ranka, — taip ištikrųjų šokoma, žymus žmogus, valdininkas vaizduojamas su lazda. Lazda Egypte buvo valdžios ženklas lygiai kaip ir skeptras faraono rankose. Ta lazda ir šiandien yra Egypto kiekvieno viršininko, darbininkų prižiūrėtojo rankose. Dėl to ir kilo posakis: lazda sukūrė Egypto kultūrą.

Ieroglifuose vaikas atvaizduojamas — su pirštu, įkištu į burną, belaisvis — su surištomis užpakaly rankomis, irklininkas — su irklais, faraonas — su karūna ir valdžios ženklais — skeptru ir botagu.

Vyro ir moters atvaizdas— abidvi figūros atvaizduotos sėdimomis rytietiškomis pozomis, tik vyras yra visa nuogas (karštam klimate darbininkai sodžiuje ir dar šiandien nevartoja jokių drabužių, tik juostą), o moteris apsirengusi, jos galva papuošta ir tie papuošalai krinta ant pečių.

Ieroglifuose yra ir visų dievų panteonas: daugiausia **žmonių su gyvulių galvomis. Tarp paukščių mus stebina kuprota gandro figūra, kuri čia reiškia sąvoką rasti. Sakalas buvo dievo ir karaliaus simbolis. Įdomu, kad žvirblis reiškė visą kas bloga, tur būt, todėl, kad jis naikina javus, ir dėl to katė Egypte buvo gerbiama kaip šventa, nes ji gaudo žvirblius.**

Tarp vabzdžių paveikslėlių mums, lietuviams, įdomus ieroglifas, kuris vaizduoja bitę. Tas ieroglifas buvo ištariamas biti ir reiškia svarbiausiąjį Egypto asmenį — patį faraoną.

Tarp augalų reikia paminėti šventasis lotoso žiedas, kuro paveikslu taip dažnai randame Egypto ornamente. Jis buvo mėgstamas Egypto moterų papuošalas, jis rasdavo vietą ir ant aukuro, kaip auka dievams.

Visi ieroglifai buvo rašomi taip, kad kiekvienas žodis sudarytų kvadrato formą. Ieroglifai palyginti gražiai surašyti ir, suprantama, kad tai būta dailininkų darbas. Nenuostabu, kad gražieji ieroglifai per ištisus amžius buvo laikomi tik piešiniais, turinčiais kažkokią slepiningą prasmę.

Ieroglifai buvo rašomi ant ištiestų, išlygintų ir suklijuotų papirusų lapelių. Didžiausias papiruso lapas dabar laikomas Turino muziejuje. Parengtus papirusus suvyniodavo ir surišdavo. Tuo pavidalu jie pasekė ir mūsų laikus. Buvo rašoma medinėmis lazdelėmis, dažniausiai iš pradžių raudonais dažais, o po to kartais juodais, kad būtų stipriau. Papirusai puikiai išsilaikė dėka sauso Egypto klimato. Tačiau ieroglifų užtinkama ir ant akmenų.

Nelengvas buvo ieroglifų raštininko darbas — sunku buvo išmokti sudėtinga rašto sistema. Dėl to yra daug tekstų, kalbančių apie didelę naudą mokėti rašyti, ir kiekvienas valdininkas savo karjerą pradėdavo nuo raštininko.

Egyptiečių legenda pasakoja, kad ieroglifų išradėjas buvęs pats išmintingiausias magijos dievas Tot. R. A.

Nauji žaislai Kalėdų šventėms, vaikams teikia daug džiaugsmo. Viršuje — karvutė, kurią galima melžti, apačioje "kalaitė, kuri gali "atvesti' 'šuniukų...

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 13192 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1305 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
GEORGE REALMUTO & VITTORIO GRECO

NOTICE is hereby given that License No. GB 24051 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1305 Sutter Avenue ,Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
GEORGE REALMUTO & VITTORIO GRECO

NOTICE is hereby given that License No. GB 1349 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 221 Rockaway Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
CARL MATTIA

NOTICE is hereby given that License No. GB 23782 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1216 Liberty Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRED MARSILIO

NOTICE is hereby given that License No. GB 2142 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 202 Stone Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MICHELE MARINO

NOTICE is hereby given that License No. GB 2128 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 936 Madison Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SEYMOUR SIMON & SAUL SANDICK

NOTICE is hereby given that License No. GB 1394 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 220 Sackman Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
DOMENICA SACCO

NOTICE is hereby given that License No. GB 11245 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 197 Hull Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SALVATORE CURIALE, JR.

NOTICE is hereby given that License No. GB 2087 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2248 Pacific Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH CASSANO

NOTICE is hereby given that License No. GB 4871 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2351 Pacific Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH CASANO

NOTICE is hereby given that License No. GB 13651 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 659 Myrtle Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRANCES E. BUZIL
dba Harry's Cut Rate

LOUIS GAUBAS
Parduoda ir taiso įvairiausių rūšių
LAIKRODŽIUS
14 Wilson Ave., Newark, N. J.
Tel.: MI 2-0931.

Memories of Lithuania
RADIO HOUR
SATURDAYS 5 to 5:30 p.m.
Station WEVD—1330 kil.
JACK J. STUKAS—Director
429 Walnut Street
NEWARK, N. J.
Tel. EVergreen 4-9612

KAIRIS RESTAURANAS
Vynas - likeriai - alus
Pirmos rūšies maistas
61 Lowell St. Rochester, N. Y.

HORTON HOTEL
Benediktas Labunskas, sav.
Vynas - likeriai - alus
Kambariai pakeleiviams
Charlston Four Corners, N. Y.

"GRAŽIAUSIA LIETUVIŲ VIETA NEW YORKE"
Taip kalbama apie naujai atidarytą
ZEE JAY BAR and GRILL
108-12 Jamaica Ave., Richmond Hill 18, N. Y.
Taip, pas mus — didžiausias gėrimų ir maisto pasirinkimas: alus, vynas, degtinė, pusryčiai, pietūs ir vakarienė.
UŽKANDŽIAI — VISĄ LAIKĄ
Bet kodėl jums patiems neįsitikinti? Kviečiami.
ALBINAS J. ŽEKIS IR JUOZAS MULEVIČIUS, sav.
VIRGINIA 9-9824

A. NOVITZKIE
BARAS - RESTORANAS - SALĖ
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
59-63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7460

BOWNE BAR & GRILL
J. VALEN, Jr., savininkas
Šokiai kiekvieną šeštadienio vakarą
Salė šeimyninėms pramogoms
43-74 Bowne Street Flushing, N. Y.
Tel. FLushing 9-9532

FOR MADE-TO-ORDER RUBBER STAMPS
STENCILS
NAME PLATES
POCKET STAMPS
SIGNATURE STAMPS
BRASS CHECKS & BADGES
KEY & INVENTORY TAGS
Fine Machine Engraving on Metals, Bakelite & Plastics
Concord Stamp
86 Walker St, New York 13, N. Y.
Tel. BEekman 3-6828
Pareikalavus atsiunčiame katalogą uždyką.

NAUJAI ATIDARYTA LIETUVIŲ
MAISTO KRAUTUVĖ
Alex. ir Lionė Mathews, sav.
256 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Įvairios rūšies maistas — pradedant duona ir baigiant alum — gaunamas mūsų krautuvėje, įrengtoje pagal visus moderniškus reikalavimus
Pristatomas maistas vestuvėms ir kitokiems pokyliams
MŪSŲ TELEFONAS: EVergreen 7-8524

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

A. POVILANSKO
Baras ir Restauranas
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
JUOZAS LUGAUSKAS, SAV.
Tai vieta, kur jums niekad nereikia nuobodžiauti. Čia visados linksma, jauku ir malonu. Kiekvieną šeštadienį čia įvyksta puota, kur niekam netrūksta vaišių - pirmos rūšies valgių ir gėrimų. Prašome užeiti.
Mūsų salė nuomojama puotoms, vestuvėms, krikštynoms
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

BRUNO MINET
BARAS IR RESTORANAS
43 S. 10th Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9756

TAISYKITE STOGUS IR SIENAS
Mes taisome stogus, įdedam sky-light ir atliekame kitokius darbus surištus su namų priežiūra. Darbas garantuotas.
Laišku ar telefonu kreipkitės:
J & V ROOFING CO.
JONAS VIDIKSHIS, Savininkas
346 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-8471

IGNAS PECHINSKI
RESTORANAS IR BARAS
Čia renkasi medžiotojai ir žvejotojai
404 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y.
Šalia medžiotojų klubo. Tel. EV. 4-9064

HUDSON MARKET
JONAS JONINAS, sav.
AUKŠTOS RŪŠIES MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA
PAUKŠTIENA
Urmo ir detalis pardavimas
613 Hudson Avenue Rochester, N. Y.
Tel. Stone 1912

BI-MOR GOVERNMENT SURPLUS
Albertas Urbaitis, sav.
232 STATE STREET - SCHENECTADY, N. Y.

GRAND FLORIST
E. W. CASPER-KASPERAITIS, sav.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalams.
Užsakymai priimami ir telefonu.
6537 Grand Ave., Maspeth, N. Y. Tel. DA 6-1090
(Prieš Alyvų Kalno kapines)

NEWARK, NEW JERSEY

WALTER J. DILIS & CO.
Motor Stokor ir Will-Burt Stoker atstovas
Automatiškas apšildymas Heil Oil Burners
314 WALNUT STREET, Tel. Mitchell 2-2976

GOLDEN STAR BOTTLING CO.
Juozas Kralikauskas ir sūnus, savininkai
Gamina puikiausius nesvaiginamus gėrimus ir pristato alų
91-93 Warwick Street Tel. Market 2-5270

MATTHEW BUYAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Moderniškai įrengtos koplyčios
Nelaimės valandoje asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą
426 Lafayette St. *Tel. Market 2-5172* Newark, N. J.

Nori sutaupyt pinigų?

. . . Nueik į Edvardo Mičiulio Rūbų Sandėlį ir gamybos kaina nusipirk

Kostiumą ar paltą

Šimto procentų vilna, pirmos rūšies darbas, bet žymiai pigiau, negu bet kurioje drabužių krautuvėje New Yorke.

GLENMORE 2-8802
E. P. Mitchell Co.
MANUFACTURERS OF FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY
BROOKLYN 21, N.Y.

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

New Yorkas ir Apylinkė

PASMUS

A. Citavičius su žmona Ona, nuvykę į Montrealą, Kanadą, siunčia sveikinimus visiems savo draugams Brooklyne.

Tesė Volskienė, žinomo vietos veikėjo Stasio Volskio žmona, išvyko dviems savaitėms atostogų į Lakewood, N. J.

Veronika Norvaišaitė, neseniai turėjusi sunkią operaciją, dabar ilsisi savo giminių ūkyje, Sunderland, Mass.

J. Antanavičius, neseniai atvykęs iš Europos, lankėsi Vienybės įstaigoje ir užsiprenumeravo laikraštį.

Kazys Kulas, prieš kurį laiką persikėlęs iš Waterbury į New Yorką gyventi, lankėsi Vienybės įstaigoje.

V. Tysliavienė išvyko į Washingtoną, į svečius pas savo brolį Antaną Vaivadą, kuris dirba Valstybės Departamente.

Adomui Jezavitui liepos 13 d., jo gimtadienį, privačioje ligoninėje, 74th St. ir Park Ave., New Yorke, padaryta sėkminga ausies operacija.

V. Borey-Boreika, drauge su žmona, įsigijo maisto krautuvę, esančią 22 Davis Ave., Kearney, N. J.

Izabelė ir Vladas Diliai siunčia savo draugams sveikinimus iš Menderių farmos, kur, anot jų, "oras gražus, o valgis, kaip visada, puikus."

Antanas Lelis išvyko į Montrealą, Kanadą, aplankyti savo brolio dukters, Stasės Lėlytės, kuri neseniai atvyko ten iš Vokietijos.

Stella Charaska, mokytoja, žinoma jaunimo veikėja, atostogoms išvyko į tolimąją Islandijos salą šiaurės Atlante.

Antanas Kundrota, nesenia išrinktas siuvėjų unijos delegatu, esąs taip užimtas savo pareigose, kad net neturįs laiko atostogoms.

Helen Yuskevich, žinomo siuvėjų kontraktoriaus Petro Juškevičiaus žmona, vadovauja labai sėkmingam užeigos bizniui — 100-15 Conduit Ave., Aqueduct, L. I.

J. Mačiūnas, profesoriaus ir Leokadijos Mačiūnų sūnus, priimtas vasaros kursui į St. Cristopher mokyklą, Dobbs Ferry, N. Y.

K. Gagas laukia atvykstant iš Anglijos savo brolio dukters Genės Gagaitės.

Maspetho Lietuvių Piliečių Klubo metinis išvažiavimas autobusais šį sekmadienį, liepos 18 d., į Lake Ronkonkoma, L. I.

RONKONKOMA, L. I. EILĖRAŠČIUOSE...

Nemaža brooklyniečių atostogas praleidžia Ronkonkomoje, L. I., N. Y., kur vienybiečiai šiekiai ir kiti turi puikiąsias vilas.

Kaip sekasi šią vasarą mūsų vasarotojams Ronkonkomoje Vienybei parašė poetas Leonardas Žitkevičius. Štai jo žodžiai:

Jau nusilupo nosys,
o saulė vis dar kanda,
Gyvensim Ronkonkomoj,
Kol nusisuksim sprandą...

SIUVĖJŲ POBUVIS

Praeitą penktadienį šapolo ir Vaiginio salėje įvyko įdomus siuvėjų pobuvis. Naujasis siuvėjų unijos delegatas Antanas Kundrota pasikvietė apie 30 savo artimesnių draugų, kuriuos jis pavaišino užkandžiais ir gėrimais. Po vaišių buvo pasidalinta įspūdžiais iš įvykusių siuvėjų delegato rinkimų. Vėliau Pranas Vaitukaitis perstatė visą eilę svečių kalbėti. Visi kalbėjusieji linkėjo naujam siuvėjų delegatui sėkmingai eiti savo pareigas ir, svarbiausia, nekartoti tų klaidų, kurias yra padaręs Butvydas, bandęs lietuvių lokale įvesti diktatūrą.

IŠ BROOKLYNO PADANGĖS

Rašo Jonas Šiaučiūnas

MASPETHAS

Maspethas kaip Brooklyno priemiestis niekad nebuvo ir nebus tinkamas lietuviškai visuomeninei veiklai.

Susisiekimas su Maspethu nepagerės ir nereikia to laukti. Vienas gatvėkarėlis šliaužioja, o žiemą pasnigus ir šis sustoja. Sunku įsivaizduoti iš kur nabašninkas Klasčius ėmė tiek drąsos, tokiame mažame miestelyje tokią didelę salę statyti. Šita drąsa, sakoma, jam gana brangiai kainavo. Reikia pasakyti, kad maspethiečiai iš Klasčiaus klaidų nepasimokė. Jie rengiasi kitą lietuvišką salę statyti, sakoma jau ir žemės sklypą turi. Jei Maspethe draugijos rengiasi statyti mažą svetainėlę tik savo reikalams — tvarkoj, jei didelę, visuomeninei veiklai — klaida.

Maspetho lietuviai turėtų šiaip daryti, eiti su savo kapitalu į Brooklyną ir raginti Brooklyno organizacijas bendrai statyti Dariaus - Girėno vardu didelę salę.

ŽIRNIAI Į SIENĄ

Žinau, mano patarimas maspetiečiams atsimuš, kaip žirniai į sieną. Kas perkalbės tokį nepalaužiamą veikėją kaip Pačėsą? Jis iš Maspetho nori imperiją padaryti. Girdi, ką jūs, Brooklyno skurdžiai, prieš mus! Mes turėsime dvi svetaines, parką ir dar vietos liks. Jūs visi su laiku atsikraustysit į Maspethą. O kaip su kambariais, p. Pačėsa, ar daug Maspethe tuščių?

Kas ne kas, bet siuvėjai tikrai į Maspethą nesikraustys. Ten nėra maudynių. Klinga savo pozicijos nekeis, jis ir dabar. ir čia ir ten: kai jis Brooklyne — cigaras siekia Maspethą ir atbulai. Lietuviška radijo stotis taip pat pasiliks vietoje, nes perkėlus ją į Maspethą, mes, brooklyniečiai, lietuviškos programos nebegirdėtume...

Operetės choras turėjo išvažiavimą į Wild Wood State Park, tai, kaip jie skelbė, paskutinis išvažiavimas. Vadinasi, nusiavę batus sėdės namie...

Taigi, nelaukite!

IŠGARUOSIME Į DAUSAS

Lietuviški pranašai pranašauja, kad mes čia, kaip lietuviai, ilgai neišsilaikysime, suvirsime amerikanizmo katile, išgaruosime į dausas jokios žymės nepalikdami.

Jei staiga išgaruotume, aišku, jokios lietuviškumo žymės nepaliktume, jei bent liktų kokia karčiamėlė su lietuviška "saine" kaip negarbingas paminklas mums "išgaravusiems"...

Mūsų vaikai ir iš viso lietuviškas jaunimas, jokios žymės nerastų, kad čia gyveno jų tėvai kaip kultūringi žmonės. Kol dar "neišgaravome", turime patys sau pasistatyti paminklą ir palikti jį jaunajai kartai, kaipo pavyzdį, kad lietuvybė turi būti gerbiama ir saugojama nuo išnykimo. Tuo patim kartu, pastatytume savo jaunimui centrą, kuriame jis rastų užsiėmimo, tai yra, knygyną, sporto įrengimų ir kitką.

Kur šita visa įrengsime, neturėdami tinkamos vietos, neturėdami didelio pastato, svetainės?

Dariaus ir Girėno didžiulis namas su sale ir sporto įrengimais šitą visą atstotų! Kapitalo šitam darbui užteks, tik jis reikia sunešti į krūvą, pavyzdžiui: Maspethas ateina su savo krepšiu, siuvėjai — su savo, Dariaus-Girėno paminklo fondas — su savo. Politiniai ir pašalpiniai klubai likviduoja savo įstaigas ir ateina su barais į svetainėje jiems skirtus kambarius. O kur dar draugijos ir pavienių aukos! Banko paskola čia jau nebus reikalinga!

PABAIGOS ŽODIS

Jei jūs, skaitytojai, atidžiai skaitėte šį straipsnį, jūs radote rimtų ir juoku paremtų minčių. Tai parodo, kad "neperžengus rubežių" galima rašyti į laikraštį įvairiomis temomis. Aš žinau, jūs, tolimų kolonijų vienybiečiai, turite išlavintą ranką ir gerą plunksną, — bendradarbiaukite Vienybėje, rašinėdami į ją. Bendradarbiaudami tobuliname laikraštį, susieiname kaip bendradarbiai į pažintį ir labiau prisirišame prie laikraščio.

Neužsigaukite ir tada, kai jūsų vienas kitas rašinėlis netilps. Nepamirškite, kad Vienybė, tarp kitko, turi ir "gurbą" mūsų raštams. Tai neišvengiama. Tai yra visose redakcijose.

RŪPINASI PERKELTI BALTIJOS UNIVERSITETUS

New Yorke neseniai susidarė komitetas, kuris rūpinasi Baltijos universitetą Vokietijoje perkelti į Šiaurės Ameriką. Komitetą sudaro 50 žymiausiųjų New Yorko mokslininkų bei pedagogų. Šiam komitetui vadovauja dr. Princeton Gauss ir kun. Robert I. Cannon, Fordham universiteto prezidentas.

New York Times pranešdamas šią žinią, rašo, kad Baltijos universitetas Vokietijoje, yra pirmas toks universitetas pasaulio universitetų istorijoje.

Reikalas perkelti universitetą į Šiaurės Ameriką iškilo todėl, kad britai yra pasiryžę šį universitetą likviduoti.

1947 m. pabaigoje Baltijos universitete studijavo 1200 studentų.

Amerikos diplomato duktė, Nancy Fletcher Choremi, kurią New Yorko Moterų Teismas nuteisė trims metams kalėti už nemoralumą. Nancy Choremi pareiškė, kad ji esanti nekalta ir kad ji kovosianti "iki bus išteisinta."

Išėjo į marinus

Kazys Masiulis iš Maspetho, L. I., užbaigęs aukštąją mokyklą, įsirašė į Jungtinių Valstybių marinų korpą.

Liepos 13 d. jis išvažiavo tarnybai į Paris Island.

Kazys Masiulis nuoširdžiai dėkoja savo draugams ir draugėms už išleistuvių puotos surengimą.

Ruošiami maisto pakietai tremtiniams

Birželio 6-tos dienos Tremtiniams Remti K-to surengtas parengimas atnešė 600 dolerių aukų ir pajamų. Už tuos pinigus supirkta įvairaus maisto urmu K-to pirm. J. Ginkaus rūpesčiu.

Komiteto valdybos posėdyje nutarta pakietus daryti 5 dolerių vertės, įskaitant persiuntimo išlaidas. Maistas, susidedąs iš taukų, kavos, cukraus, kakao, kondensuoto pieno ir t.t., skirstomas, vyniojamas ir pakuojamas Tautininkų Klubo patalpose. Klube vyksta tikra "rugiapiūtė." Visam darbui vadovauja Pr. Narvydas ir J. Ginkus.

Aukavusieji yra prašomi ateiti ir pamatyti, kaip dirbamas darbas. Viso bus per 120 maisto pakietų, o juos sudaryti ir sutvarkyti reikia įdėti daug darbo. Reikalingos dėžutės, vyniojamas popieris, stori siūlai, adresavimai ir t.t.

Petras Juknys.

SPAUDOS IŠKYLA

Šį sekmadienį, liepos 18 d., Lietuvių Spaudos Klubas New Yorke daro išvyką į E. Katilienė gražų vasarnamį Belmar, N. J.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, spaudos klubo nariai žada smagiai praleisti metinę pramogą.

GALIMA GAUTI LALIO ŽODYNŲ

Į Vienybės įstaigą nuolatos kreipiamasi, prašant Lalio lietuvių - anglų kalbų žodyno. Dabar galima pranešti, kad Vienybės įstaigoje yra pardavimui tų žodynų. Pilno, dviejuose tomuose, lietuvių - anglų, anglų — lietuvių kalbų, žodyno kaina 14 dolerių. Siųskite užsakymus tuojau, pridėdami čekį bei pašto perlaidą. Adresuokite: Vienybė, 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Namai pardavimui

Cypress Hill ir Woodhaven, N. Y. — Tušti dviejų šeimynų namai — 11 kambarių, su maudynėmis, aliejaus šiluma ir garadžium. $13,500. Dviejų šeimynų mūriniai namai, atskirai statyti, su maudynėmis, aliejaus šiluma ir garadžium. Kaina: $13,500 ir $16,500. ZINIS, 361 Union Ave., Brooklyn, N. Y. EVergreen 4-3487 ir REpublic 9-1506. (29)

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS.
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
DANTŲ GYDYTOJAS,
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
650 Fifth Avenue
(19th St. kampas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Trečiadieniais uždaryta
Tel.: SOuth 8-5569

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOŠTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje:
354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774.

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LICENSED UNDERTAKER
Naujai įrengtos, gražios laidojimo patalpos, kur šeimos gali tinkamai atiduoti paskutinę pagarbą savo artimiems, baigusiems šios žemės kelionę.
Erdvūs, patogūs kambariai parūkyti, pasikalbėti ir pailsėti. Ypatinga paslauga teikiama ir ypatingas dėmesys kreipiamas kiekvieno pageidavimo atveju.
PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
354 Marcy Ave., Brooklyn 6, N. Y.
(Prieš Armory) EVergreen 7-4774
Mūsų telefonas niekad nemiega.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

PRANAS ŠUIPIS
BATŲ TAISYMO DIRBTUVĖ
396 Union Ave. Brooklyn, N. Y.

STANLEY ZUBAVIČIUS
ADVOKATAS
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVvergreen 4-3049

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

VINCO VAIČIŪNO
MAISTO KRAUTUVĖ
(Bučernė ir grosernė)
Užsakymus pristatom į namus.
38 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 4-8972

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

J. ABRAMS
228 Broadway Brooklyn,N.Y
(3 durys nuo Roebling St.)
Tel. EVergreen 8-6656
Moteriški drabužiai: paltai, kostiumai ir suknelės, pagal mierą ir užsakymą.
Mieros: 9-17, 12-20 ir 36-52.
Lietuviam pažįstami 28 met.
Parodę šį skelbimą, gausite pigiau.
Parduodama pigiau, negu kitur, nes patys gamina.
Didelis pasirinkimas ir geresnė rūšis.

J. VAITULIONIS
Pirmas lietuvis
Chiropraktas Gydytojas
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus
307 Grand Stret
BROOKLYN, N. Y.

THE LEVY COMPANY
STATIONERS - PRINTERS
Let us estimate your printing
241 SOUTH 4th SREET
Brooklyn 11, N. Y.
Phone STagg 2-8669

CLEMENT A. VOKET-VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

PETER LISAUSKAS
pristato anglių visiems kurie tik kreipiasi —
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
arba
53-82 72nd PLACE
MASPETH, N. Y.
Tel. EVergreen 7-7411

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS
SIUNČIAMOS PAŠTU, PAGAL PAREIKALAVIMĄ
Reikalaukite lietuviškų plokštelių katalogo.
Dabar mūsų krautuvėje galite gauti:
Močiutė mane barė (501)
Mylėjau mergelę
Kur lygūs laukai (16271)
Sutems tamsi naktužėlė
Kai aš turėjau kaime mergelę (16309)
Būk vyras (polka)
Noriu miego (504)
Man pasakė karveliukas
Kur bakužė samanota (16322)
Mano rožė
Rašydami, nurodykite tik plokštelės numerį.
Turime ir daugiau lietuviškų bei kitomis kalbomis plokštelių.
Beam Sound & Radio Labs
123 HAVEMEYER STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-5658
COLUMBIA RECORDS